

Sprawozdanie Zarządu

z działalności grupy Apator
w 2015 roku

Spis treści:

1. Informacje ogólne	4
1.1. Organizacja grupy Apator	4
1.2. Jednostki podlegające konsolidacji na dzień 31 grudnia 2015 r.	4
1.3. Zmiany w podstawowych zasadach zarządzania przedsiębiorstwem emitenta i jego grupą kapitałową oraz zmiany w składzie grupy w 2015 r.	6
1.4. Akcje Apator SA	8
1.4.1. Akcje i udziały będące w posiadaniu osób zarządzających	8
1.4.2. Akcje i udziały będące w posiadaniu osób nadzorujących	8
1.4.3. Informacja o emisji papierów wartościowych	9
1.4.4. Informacje o umowach, w wyniku których mogą nastąpić zmiany w proporcjach posiadanych akcji przez dotychczasowych akcjonariuszy	9
1.4.5. System kontroli programów akcji pracowniczych	9
1.5. Zatrudnienie	9
1.6. Oświadczenie Zarządu spółki Apator SA w zakresie wyboru podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych	10
1.7. Oświadczenie Zarządu spółki Apator SA w zakresie sporządzania sprawozdania finansowego i sprawozdania Zarządu	10
2. Wyniki finansowe	11
2.1. Sytuacja makroekonomiczna w Polsce w 2015 roku	11
2.2. Branże spółek grupy Apator	11
2.3. Analiza osiągniętych wyników finansowych grupy Apator w 2015 roku	17
2.3.1. Zdarzenia mające wpływ na wyniki finansowe grupy Apator, w tym nietypowe czynniki	17
2.3.2. Realizacja prognozy skonsolidowanych wyników finansowych na 2015 r.	18
2.3.3. Analiza i struktura sprzedaży	18
2.3.4. Proces zakupów, źródła zaopatrzenia	20
2.3.5. Analiza wielkości ekonomiczno-finansowych ujawnionych w rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu z zysków lub strat i innych całkowitych dochodów	21
2.3.6. Charakterystyka struktury aktywów i pasywów skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej, w tym z punktu widzenia płynności grupy kapitałowej	23
2.4. Opis istotnych pozycji pozabilansowych	24
2.5. Opis struktury głównych lokat kapitałowych lub głównych inwestycji kapitałowych dokonanych w ramach grupy Apator w 2015 r.	24
2.6. Ocena możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych	25
2.7. Ocena zarządzania zasobami finansowymi	25
3. Kredyty i pożyczki	27
3.1. Stan kredytów i pożyczek na 31.12.2015 roku	27
3.2. Informacje na temat umów kredytowych	27
3.3. Informacje na temat pożyczek	28
3.4. Informacja o poręczeniach i gwarancjach	30
3.4.1. Informacja o udzielonych i otrzymanych poręczeniach	30
3.4.2. Informacja o udzielonych i otrzymanych gwarancjach	30
4. Postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej	31
5. Informacja o transakcjach zawartych na warunkach innych niż rynkowe	32

Nazwa jednostki:	Apator SA			Strona 2
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2015 – 31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)	
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)			

6. Informacje o zawartych znaczących umowach	32
6.1. Umowy zawarte z osobami zarządzającymi.....	32
6.2. Umowy zawarte pomiędzy akcjonariuszami spółki Apator SA	32
6.3. Umowy handlowe	33
6.4. Umowy współpracy lub kooperacji.....	33
6.5. Umowy ubezpieczenia	33
7. Prognoza skonsolidowanych wyników finansowych na 2016 r.....	34
8. Perspektywy rozwoju działalności z uwzględnieniem elementów strategii.....	34
9. Czynniki ryzyka i zagrożeń	35
10. Ład korporacyjny	39
10.1. Zasady ładu korporacyjnego obowiązujące w 2015 roku	39
10.2. Zasady ładu korporacyjnego obowiązujące od 2016 roku.....	40
10.3. Akcjonariusze Apator SA posiadający bezpośrednio lub pośrednio znaczne pakiety akcji.....	40
10.4. Dywidenda	41
10.5. Opis głównych cech stosowanych systemów kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych	41
10.6. Wykazanie posiadaczy wszelkich papierów wartościowych, które dają specjalne uprawnienia kontrolne, wraz z opisem tych uprawnień.....	43
10.7. Ograniczenia w zakresie wykonywania prawa głosu z akcji	44
10.8. Wykazanie wszelkich ograniczeń dotyczących przenoszenia prawa własności akcji spółki Apator SA	44
10.9. Opis zasad dotyczących powoływania i odwoływania osób zarządzających oraz ich uprawnień, w szczególności prawo do podjęcia decyzji o emisji lub wykupie akcji.....	44
10.9.1. Walne Zgromadzenie	44
10.9.2. Rada Nadzorcza	44
10.9.3. Zarząd	45
10.10. Opis zasad zmiany Statutu Apator SA	46
10.11. Zasady działania walnego zgromadzenia	46
10.12. Skład osobowy organów zarządzających i nadzorujących Apator SA oraz zmiany, które w nim zaszły w ciągu ostatniego roku obrotowego wraz z opisem działania.....	48
10.12.1. Struktura władz Apator SA na dzień 31 grudnia 2015 r.	48
10.12.2. Rada Nadzorcza	48
10.12.3. Komitet Audytu Rady Nadzorczej Apator SA	50
10.12.4. Zarząd Apator SA	51
10.13. Polityka wynagrodzeń Apator SA.....	53
10.14. Polityka sponsoringowa w Apator SA	54
Podpisy	55

Nazwa jednostki:	Apator SA			Strona 3
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2015 – 31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)	
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)			

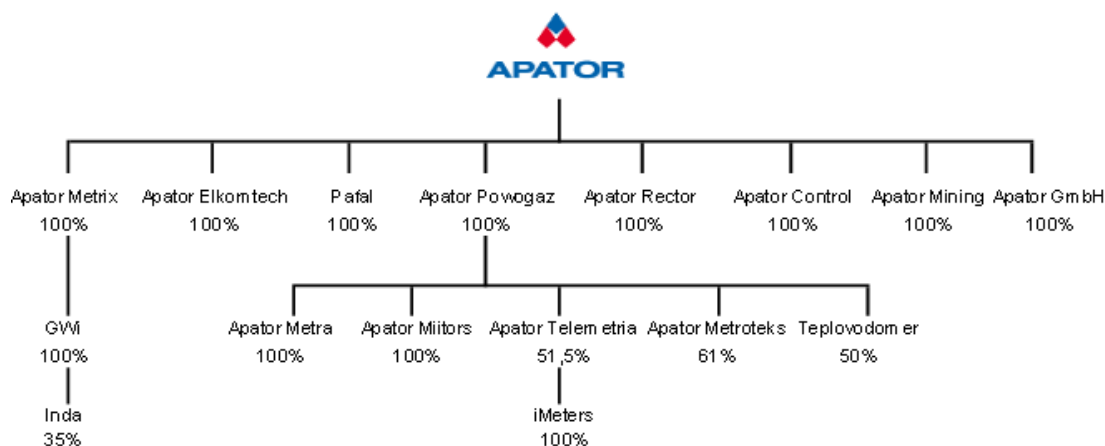
1. Informacje ogólne

1.1. Organizacja grupy Apator

Spółki grupy Apator skupiają swoją działalność w obrębie przemysłu elektromaszynowego w następujących segmentach branżowych:

- pomiarowy - linie biznesowe: opomiarowanie wody i ciepła, opomiarowanie energii elektrycznej, opomiarowanie gazu,
- automatyzacja sieci - linie biznesowe: aparatura łączeniowa, systemy sterowania i nadzoru oraz linia ICT,
- pozostały („non-core”) - linie biznesowe: aparatura sterownicza i aparatura górnicza.

Apator SA jest jednostką dominującą w grupie kapitałowej Apator, której struktura na dzień 31 grudnia 2015 r. przedstawia się następująco:

Na dzień 31 grudnia 2015 r. w skład grupy Apator wchodziła jeszcze spółka stowarzyszona Apator Elektro, która z dniem 29 marca 2016 r. została zlikwidowana.

1.2. Jednostki podlegające konsolidacji na dzień 31 grudnia 2015 r.

- podmiot dominujący: Apator SA, który działa w linii łączeniowej oraz opomiarowania energii elektrycznej,
- jednostki zależne (bezpośrednio i pośrednio) objęte konsolidacją metodą pełną:

Segment	Linia biznesowa	Firma	Siedziba	Udział w kapitale	Powiązanie z Apator SA
Pomiarowy	Opomiarowanie energii elektrycznej	FAP Pafal SA	Świdnica	100%	Spółka zależna od Apator SA
	Opomiarowanie wody i ciepła	Apator Powogaz SA	Poznań	100%	Spółka zależna od Apator SA
		Apator Metra s. r. o.	Sumperk (Czechy)	100%	Zależna pośrednio od Apator SA przez Apator Powogaz SA Udział pośredni poprzez Apator

Nazwa jednostki:	Apator SA			Strona 4
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2015 – 31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)	
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)			

Segment	Linia biznesowa	Firma	Siedziba	Udział w kapitale	Powiązanie z Apator SA
					Powogaz SA
		Apator Miitors ApS	Horsens (Dania)	100%	Zależna pośrednio od Apator SA przez Apator Powogaz SA Udział pośredni przez Apator Powogaz SA
		TOV Apator Metroteks	Kijów (Ukraina)	61%	Zależna pośrednio od Apator SA przez Apator Powogaz SA Udział pośredni przez Apator Powogaz SA
		Apator Telemetry Sp. z o. o.	Słupsk	51,5%	Zależna pośrednio od Apator SA przez Apator Powogaz SA Udział pośredni poprzez Apator Powogaz SA
	Opomiarowanie gazu	Apator Metrix SA	Tczew	100%	Spółka zależna od Apator SA
		GWi Ltd.	Coventry (Wielka Brytania)	100%	Zależna pośrednio od Apator SA przez Apator Metrix SA Udział pośredni przez Apator Metrix SA
	Opomiarowanie energii elektrycznej i gazu	Apator GmbH	Berlin (Niemcy)	100%	Spółka zależna od Apator SA
Automatyzacji sieci	ICT	Apator Rector Sp. z o. o.	Zielona Góra	100%	Spółka zależna od Apator SA
	Systemy sterowania i nadzoru	Apator Elkomtech SA	Łódź	100%	Spółka zależna od Apator SA
	Linia łączeniowa	Apator GmbH	Berlin (Niemcy)	100%	Spółka zależna od Apator SA
Non-core	Linia górnicza	Apator Mining Sp. z o. o.	Katowice	100%	Spółka zależna od Apator SA
	Linia sterownicza	Apator Control Sp. z o. o.	Toruń	100%	Spółka zależna od Apator SA

- jednostki współkontrolowane wyceniane z zastosowaniem metody praw własności:

Segment	Linia biznesowa	Firma	Siedziba	Udział w kapitale	Powiązanie z Apator SA
Pomiarowy	Opomiarowanie wody i ciepła	ZAO Teplovodomer	Mytishi (Rosja)	50%	Współkontrolowana pośrednio przez Apator SA poprzez Apator Powogaz SA Udział pośredni poprzez Apator Powogaz SA
	Opomiarowanie gazu	INDA d.o.o.	Lublana (Słowenia)	35%	Współkontrolowana pośrednio przez Apator SA poprzez Apator Metrix SA

Nazwa jednostki:	Apator SA			Strona 5
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2015 – 31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)	
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)			

Segment	Linia biznesowa	Firma	Siedziba	Udział w kapitale	Powiązanie z Apator SA
Automatyzacji pracy sieci	Linia łączeniowa	OOO Apator Elektro*	Moskwa (Rosja)	50%	Współkontrolowana przez Apator SA

*) W dniu 29 marca 2016 r. spółka Apator Elektro została zlikwidowana.

1.3. Zmiany w podstawowych zasadach zarządzania przedsiębiorstwem emitenta i jego grupą kapitałową oraz zmiany w składzie grupy w 2015 r.

Apator SA:

Zarząd:

W dniu 30 marca 2015 roku pan Tomasz Habryka złożył rezygnację z pełnienia funkcji Członka Zarządu Apator SA z dniem 31 marca 2015 roku. Rezygnacja wynikała z objęcia od dnia 1 lutego 2015 roku stanowiska Prezesa Zarządu spółki Apator Elkomtech SA z siedzibą w Łodzi.

W dniu 22 czerwca 2015 roku Członek Zarządu pan Jerzy Kuś złożył rezygnację, ze skutkiem na dzień 23 czerwca 2015 roku, z pełnionej funkcji Członka Zarządu Apator SA.

Powyższe zmiany spowodowały, iż od dnia 24 czerwca 2015 roku Zarząd Apator SA działał w następującym dwuosobowym składzie:

- Andrzej Szostak – Prezes Zarządu,
- Piotr Nowak – Członek Zarządu.

Po okresie sprawozdawczym:

- w dniu 18 lutego 2016 roku, Rada Nadzorcza Apator SA podjęła decyzję o powołaniu z dniem 22 lutego 2016 roku Piotra Dobrowolskiego do pełnienia funkcji Członka Zarządu. W związku z powyższym, od 22 lutego 2016 roku Zarząd Apator SA działa w następującym składzie trzyosobowym:
 - Andrzej Szostak – Prezes Zarządu,
 - Piotr Nowak – Członek Zarządu,
 - Piotr Dobrowolski – Członek Zarządu.
 Obecna kadencja Zarządu kończy się w dniu odbycia Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy, to jest 13 czerwca 2016 roku.
- w dniu 25 lutego 2016 roku Prezes Zarządu Apator SA – Andrzej Szostak poinformował, że nie będzie kandydował do Zarządu Apator SA na kolejną kadencję, która rozpocznie się z dniem 14 czerwca 2016 roku.

Rada Nadzorcza:

Skład Rady Nadzorczej Apator SA do 22 czerwca 2015 roku prezentował się następująco:

- Janusz Niedźwiecki - Przewodniczący Rady Nadzorczej,
- Mariusz Lewicki - Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej,
- Janusz Marzygliński - Członek Rady Nadzorczej,
- Danuta Guzowska - Członek Rady Nadzorczej,
- Krzysztof Kwiatkowski - Członek Rady Nadzorczej,

Nazwa jednostki:	Apator SA			Strona 6
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2015 – 31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)	
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)			

- Marcin Murawski - Członek Rady Nadzorczej.

W związku z upływem kadencji Rady Nadzorczej w roku obrotowym 2015, w dniu 22 czerwca 2015 roku Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy podjęło uchwałę o powołaniu Członków Rady Nadzorczej na kolejną pięcioletnią kadencję w następującym składzie:

- Janusz Niedźwiecki - Przewodniczący Rady Nadzorczej,
- Mariusz Lewicki - Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej,
- Janusz Marzygliński - Członek Rady Nadzorczej,
- Danuta Guzowska - Członek Rady Nadzorczej,
- Kazimierz Piotrowski - Członek Rady Nadzorczej,
- Marcin Murawski - Członek Rady Nadzorczej.

Obecna kadencja Rady Nadzorczej kończy się w dniu odbycia Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy w 2020 roku.

Apator Elkomtech SA:

W dniu 26 stycznia 2015 roku zarejestrowana została zmiana nazwy spółki zależnej na Apator Elkomtech SA.

FAP Pafal SA:

W dniu 12 marca 2015 roku Apator SA sprzedał spółce FAP Pafal SA 59.000 jej akcji własnych w celu umorzenia za łączną cenę 1.593 tys. zł. Po dokonanych umorzeniach, w dniu 10 grudnia 2015 roku zostało zarejestrowane obniżenie kapitału zakładowego spółki. Kapitał wynosi obecnie 1 006 532,98 zł i dzieli się na 278 818 szt. akcji imiennych serii A, o nominalnej wartości 3,61 zł każda.

W ramach procesu restrukturyzacji spółki Pafal SA produkcja elektronicznych liczników energii elektrycznej została w I kwartale 2015 roku w całości przeniesiona do Apator SA. Obecnie działalność spółki skupiona jest na produkcji liczników indukcyjnych oraz świadczeniu usług „okołolicznikowych”.

Apator Metrix SA:

Do dnia 25 lutego 2015 roku spółka zależna Apator Metrix SA posiadała 50% udziałów George Wilson Industries Ltd. (GWi) oraz opcję odkupu pozostałych 50% w latach 2017 - 2019. Na początku 2015 roku podjęto decyzję o wcześniejszym wykonaniu opcji zakupu, która podyktowana była przyspieszonym rozwojem rynku smart meteringu w Wielkiej Brytanii, stanowiącym ważny kierunek dla Apator Metrix SA. W związku z powyższym w dniu 26 lutego 2015 roku zawarta została umowa wykupu udziałów za cenę 5,4 mln GBP (31,2 mln zł) z National Industry Group Ltd., rozłożoną na sześć rocznych rat po 0,9 mln GBP (tj. 5,1 mln zł), płatnych do dnia 28 lutego każdego roku (pierwsza rata została zapłacona 28 lutego 2015 r., ostatnia rata płatna jest do 28 lutego 2020 r.).

Wraz ze zwiększeniem udziałów w GWi do 100% spółka przejęła pakiet 35% udziałów w słoweńskiej spółce INDIA d.o.o., która stanowi ważne zaplecze R&D w obszarze inteligentnego opomiarowania i technologii komunikacyjnych.

Apator Powogaz SA:

- 1) W dniu 1 kwietnia 2015 roku spółka zależna Apator Powogaz SA nabyła za kwotę 6,2 mln EUR (26,4 mln zł) 100% udziałów w duńskiej spółce Miitors ApS. Całkowita cena na poziomie wartości przedsiębiorstwa wyniosła 7 mln EUR (tj. 29,8 mln zł) – różnica stanowi refinansowanie pożyczek wobec udziałowców oraz inne dostosowania ceny. Spółka zajmuje się projektowaniem nowoczesnych wodomierzy ultradźwiękowych do zimnej i ciepłej wody, przetworników przepływu oraz ciepłomierzy. Apator Miitors ApS funkcjonuje w strukturze grupy Apator Powogaz

Nazwa jednostki:	Apator SA		Strona 7
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2015 – 31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

jako centrum kompetencji ultradźwiękowych i jednostka badawczo-rozwojowa. Dzięki tej transakcji Apator Powogaz SA pozyskał innowacyjną technologię, która poszerzy portfel produktów oraz zapewni lepszy dostęp do rynków w Europie Zachodniej, Ameryce Północnej i krajach Bliskiego Wschodu.

- 2) W dniu 30 września 2015 roku została podpisana umowa inwestycyjna pomiędzy Apator Powogaz SA, Apator Telemetria sp. z o.o. (zależna od Apator Powogaz SA) oraz wspólnikami firmy Fellows s.c., zgodnie z którą nastąpiło podwyższenie kapitału w spółce Apator Telemetria sp. z o.o. poprzez wniesienie aportem przedsiębiorstwa Fellows s.c. w zamian za część udziałów Apator Telemetria i płatność gotówkową. W wyniku powyższej transakcji Apator Powogaz SA nadal posiada większościowy pakiet udziałów w Apator Telemetria sp. z o.o. Spółki nabyły tym samym technologię mieszową, moduły radiowe indukcyjne oraz zaawansowane systemy odczytu GSM.

Ponadto, w wykonaniu powyższej umowy inwestycyjnej, wspólnicy Fellows s.c. zobowiązali się do sprzedaży 100% udziałów w spółce iMeters sp. z o.o. W związku z powyższym, w dniu 11 grudnia 2015 r. Apator Telemetria sp. z o.o. przejęła 100% udziałów firmy iMeters sp. z o.o. z siedzibą w Gdańsku, która jest właścicielem podzielnika kosztów ogrzewania działającego w systemie mieszowym.

OOO Apator Elektro

W dniu 24 grudnia 2015 roku złożono wniosek o likwidację spółki stowarzyszonej OOO Apator Elektro z siedzibą w Moskwie. Konsekwencje finansowe związane z likwidacją spółki dotyczyły odpisu na utratę wartości udziałów w kwocie ok. 1 tys. zł i w dniu 29 marca 2016 r. spółka została zlikwidowana.

1.4. Akcje Apator SA

1.4.1. Akcje i udziały będące w posiadaniu osób zarządzających

W poniższej tabeli przedstawiono stan posiadania przez poszczególnych Członków Zarządu oraz Prokurentów Apator SA akcji i udziałów w spółkach grupy Apator.

Wyszczególnienie	Stan na 31 grudnia 2015 r.			
	w spółce Apator SA		w pozostałych spółkach grupy Apator	
	ilość akcji	wartość nominalna akcji w zł	ilość akcji / udziałów	wartość nominalna akcji / udziałów w zł
Andrzej Szostak	0	0,00	0	-
Piotr Nowak	0	0,00	0	-
Jerzy Kuś	200	20,00	0	-
Mirosław Klepacki	0	0,00	0	-
Krzysztof Malec	99	9,90	0	-
Podsumowanie	299	29,90	0	-

1.4.2. Akcje i udziały będące w posiadaniu osób nadzorujących

W poniższej tabeli przedstawiono stan posiadania przez poszczególnych Członków Rady Nadzorczej Apator SA akcji i udziałów w spółkach grupy Apator.

Nazwa jednostki:	Apator SA			Strona 8
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2015 – 31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)	
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)			

Wyszczególnienie	Stan na 31 grudnia 2015 r.			
	w spółce Apator SA		w pozostałych spółkach grupy Apator	
	ilość akcji	wartość nominalna akcji w zł	ilość akcji / udziałów	wartość nominalna akcji / udziałów w zł
Janusz Niedźwiecki	422 707	42 270,70	0	-
Mariusz Lewicki	2 054 000	205 400,00	0	-
Janusz Marzygliński	1 034 704	103 470,40	0	-
Danuta Guzowska	1 520 279	152 027,90	0	-
Kazimierz Piotrowski	597 147	59 714,70	0	-
Marcin Murawski	0	0	0	-
Podsumowanie	5 628 837	562 883,70	0	-

1.4.3. Informacja o emisji papierów wartościowych

W 2015 r. grupa Apator nie dokonywała emisji papierów wartościowych.

1.4.4. Informacje o umowach, w wyniku których mogą nastąpić zmiany w proporcjach posiadanych akcji przez dotychczasowych akcjonariuszy

Apator SA nie posiada żadnych informacji o jakichkolwiek umowach, w tym również tych, które mogłyby być zawarte po dniu bilansowym, w wyniku których mogą w przyszłości nastąpić zmiany w proporcjach posiadanych akcji przez dotychczasowych akcjonariuszy i obligatariuszy (żadna ze spółek grupy Apator nie emitowała obligacji).

1.4.5. System kontroli programów akcji pracowniczych

Grupa Apator realizuje programu akcji pracowniczych.

1.5. Zatrudnienie

Zatrudnienie w grupie Apator na dzień 31 grudnia 2015 r. wyniosło 2.406 osoby i zwiększyło się o 111 osób w stosunku do poziomu z dnia 31 grudnia 2014 r.

Zmiana wynikała głównie ze wzrostu zatrudnienia w grupie Apator Metrix na wydziałach produkcyjnych oraz w wyniku pełnej konsolidacji spółki GWI oraz w grupie Apator Powogaz w wyniku przejęć oraz wzmocnienia kompetencji działów związanych z R&D. Stan zatrudnienia na koniec 2015 r. i 2014 r. z podziałem na poszczególne spółki przedstawia poniższa tabela.

Zatrudnienie w grupie Apator	na 31.12.2015 r.	na 31.12.2014 r.	Dynamika r/r
	osoby	osoby	%
Apator SA	546	544	100,37%
grupa Apator Powogaz	672	608	110,53%
grupa Apator Metrix	403	297	135,69%
Apator Rector sp. z o. o.	186	179	103,91%
Apator Elkomtech SA	203	188	107,98%

Nazwa jednostki:	Apator SA		Strona 9
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2015 – 31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Zatrudnienie w grupie Apator	na 31.12.2015 r.	na 31.12.2014 r.	Dynamika r/r
	osoby	osoby	%
Pafal SA	249	321	77,57%
Apator Mining sp. z o. o.	75	87	86,21%
Apator Control sp. z o. o.	70	67	104,48%
Apator GmbH	2	5	40,00%
Podsumowanie	2 406	2 295	104,79%

1.6. Oświadczenie Zarządu spółki Apator SA w zakresie wyboru podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych

Zarząd Apator SA w składzie:

- Andrzej Szostak – Prezes Zarządu,
- Piotr Nowak – Członek Zarządu,
- Piotr Dobrowolski – Członek Zarządu,

oświadcza, że podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych, firma KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k., która dokonała badania rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego została wybrana zgodnie z przepisami prawa. Wyboru podmiotu do badania i przeglądu sprawozdań dokonała Rada Nadzorcza Apator SA w dniu 12 grudnia 2013 r. zgodnie z § 20 Statutu Apator SA tj. w sposób zapewniający jego niezależność przy realizacji powierzonych mu zadań. Wybór podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych został przeprowadzony zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami zawodowymi.

Firma KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. – wpisana do rejestru podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod numerem KIBR 3546, a także członkowie jej Zarządu oraz biegli rewidenci wykonujący czynności rewizji finansowej na rzecz Apator SA i jednostek z nią powiązanych, spełniają warunki bezstronności i niezależności określone w art. 56 ustawy z dnia 7 maja 2009 r. o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz nadzorze publicznym.

1.7. Oświadczenie Zarządu spółki Apator SA w zakresie sporządzania sprawozdania finansowego i sprawozdania Zarządu

Zarząd Apator SA w składzie:

- Andrzej Szostak – Prezes Zarządu,
- Piotr Nowak – Członek Zarządu,
- Piotr Dobrowolski – Członek Zarządu,

oświadcza, że zgodnie z najlepszą wiedzą Zarządu, skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok 2015 r. i dane porównywalne sporządzone zostały zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości (MSR), Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) oraz związanymi z nimi interpretacjami ogłoszonymi w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej. Grupa Apator stosuje przepisy ustawy o rachunkowości oraz przepisy wykonawcze wydane na jej podstawie, w zakresie nieuregulowanym przez MSR/MSSF.

Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe odzwierciedla w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową grupy kapitałowej Apator oraz jej wynik finansowy. Szczegółowe zasady sporządzenia tego sprawozdania zawarte zostały w notach objaśniających do skonsolidowanego rocznego sprawozdania finansowego.

Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Zarządu zawiera prawdziwy obraz rozwoju, osiągnięć oraz sytuacji grupy, w tym opis podstawowych ryzyk i zagrożeń.

Nazwa jednostki:	Apator SA		Strona 10
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2015 – 31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

2. Wyniki finansowe

2.1. Sytuacja makroekonomiczna w Polsce w 2015 roku

Sytuację polskiej gospodarki w 2015 roku, mimo wciąż trudnego i niepewnego otoczenia zewnętrznego, charakteryzowało stosunkowo stabilne i nieco szybsze niż w roku 2014 tempo wzrostu gospodarczego. Jako główną siłę napędową gospodarki w 2015 roku wskazywano popyt krajowy, w tym przede wszystkim konsumpcyjny (wzrost o 3,1% w porównaniu do 2,6% w 2014 r.), ale i inwestycyjny (mimo spadku dynamiki w odniesieniu do 2014 roku – odpowiednio 6,1% i 9,8%). Według danych GUS, produkt krajowy brutto w 2015 roku wzrósł realnie o 3,6% (przy 3,3% odnotowanym w 2014 roku i 1,3% w 2013). Ponadto w 2015 roku zanotowano:

- wzrost produkcji sprzedanej przemysłu ogółem o 4,8%,
- wzrost produkcji w zakresie dóbr inwestycyjnych o 10,6%, zaś konsumpcyjnych trwałych o 7,5%,
- nieznaczny spadek sprzedaży dóbr związanych z energią tj. o 0,4%,
- wzrost produkcji budowlano-montażowej o 2,8%, w tym wzrost w zakresie budowy budynków o 1,4%.

Spadek cen produkcji sprzedanej przemysłu w 2015 roku w stosunku do poprzedniego roku wyniósł 2,2% (wobec 1,5% w 2014 roku). Ceny obniżyły się głównie w sekcjach: górnictwo i wydobywanie (o 3,9%) oraz przetwórstwo przemysłowe (o 2,6%).

2.2. Branże spółek grupy Apator

Segment pomiarowy - linia opomiarowania energii elektrycznej:

Według danych GUS w 2015 roku, w porównaniu do roku 2014, odnotowano wzrost produkcji liczników energii elektrycznej. Produkcja sprzedana w tym obszarze wzrosła o ok. 16%. Sektor liczników energii elektrycznej był obszarem, który pośród segmentów urządzeń pomiarowych rozwijał się najszybciej. Główną determinantą wzrostu była w dalszym ciągu wymiana komunalnych liczników energii z powodu upływającego okresu legalizacji, co ma bezpośrednie przełożenie na wzrost sprzedaży tego rodzaju liczników przez Apator.

Natomiast w przypadku rynku smart meteringu w Polsce w 2015 roku pojawiały się jedynie niewielkie przetargi na liczniki smart i infrastrukturę AMI. Wdrożenia AMI niosą za sobą określone ryzyka, co więcej w Polsce brakuje zatwierdzonego oficjalnego harmonogramu wdrożeń systemów i liczników inteligentnych, co z kolei zakłóca priorytety R&D i budzi dodatkową niepewność wśród potencjalnych dostawców. Innowacyjne firmy sektora dystrybucji kontynuują jednak rozpoczęte programy wdrożeniowe. Należy zaznaczyć, że Urząd Regulacji Energetyki zawiesił stanowisko dotyczące finansowania infrastruktury AMI, zaś na stronie internetowej ogłoszono niepełną specyfikację techniczną dotyczącą wdrożenia systemu inteligentnego opomiarowania. W związku z tym branża oczekuje powołania nowego zespołu eksperckiego, który zakończy prace nad specyfikacją.

Apator SA aktywnie uczestniczy w wielu konsultacjach dotyczących perspektyw rozwoju idei smart grids i smart metering w Polsce, jak również obserwuje działania podejmowane w tym celu na szczeblu europejskim. W 2015 roku odbywały się konsultacje „Polityki Energetycznej Polski do 2050 roku”, w której wdrożenie smart meteringu zostało uwzględnione. Organizacjami działającymi na rzecz wsparcia procesów badawczych i rozwojowych dotyczących wdrożeń sieci smart grids w Polsce są: Konsorcjum Smart Power Grids Polska oraz Sekcja Inteligentne Sieci Energetyczne przy Krajowej Izbie Gospodarczej Elektroniki i Telekomunikacji. Ministerstwo Gospodarki przyjęło dokument "Lista projektów strategicznych dla infrastruktury energetycznej", w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020, w którym uwzględniono również projekty wdrożeniowe liczników smart i inwestycje w inteligentną energetykę.

Nazwa jednostki:	Apator SA			Strona 11
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2015 – 31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)	
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)			

Według prognoz na lata 2016–2019 szacowany jest ogólny wzrost w liczbie zamówień na europejskim rynku liczników smart. Dotyczyć ma on przede wszystkim wysokorozwiniętych krajów UE.

Główną barierą dla rozwoju technologii smart metering w Europie jest brak standaryzacji. W celu wyeliminowania tej przeszkody działania podejmują organizacje, które mają na celu kształtowanie europejskich standardów w tym zakresie. Apator SA jest członkiem następujących organizacji:

- ESMIG (European Smart Metering Industry Group),
- OSGP Alliance,
- G3-PLC Alliance,
- PRIME Alliance.

Segment pomiarowy - linia opomiarowania gazu:

Zgodnie z danymi GUS produkcja sprzedana gazomierzy w 2015 roku wzrosła o około 16% w stosunku do 2014 roku.

Dla linii opomiarowania gazu rynek polski, gdzie grupa Apator posiada ugruntowaną pozycję, jest ważnym rynkiem zbytu, choć stanowi jedynie ok. 20% sprzedaży całkowitej. Po konsolidacji spółek dystrybucyjnych, zamiast sześciu dużych przetargów, odbył się pierwszy centralny przetarg z dostawami na rok 2015, który obejmował ilość gazomierzy występujących wcześniej we wszystkich przetargach łącznie. Z przetargu wyłączono jedynie byłą Pomorską Spółkę Gazownictwa w Gdańsku (wcześniejsza umowa obejmowała dostawy do końca 2015 r.). W wyniku tak przeprowadzonego przetargu nastąpił znaczny spadek cen. Apator Metrix złożył najkorzystniejszą ofertę w większości zadań, oferując m.in. tańszy w produkcji gazomierz G4 i uzyskując ok. 70% ilości dostaw.

W krajach Unii Europejskiej coraz bardziej daje się zaobserwować rosnące zainteresowanie tzw. gazomierzami inteligentnymi (smart gas meters). Są to wyroby wysokiej jakości, zaawansowane technologicznie oraz innowacyjne. W niektórych krajach proces wymiany gazomierzy tradycyjnych na inteligentne już się rozpoczął (Holandia, Wielka Brytania, Francja, Włochy) i należy się spodziewać, że w przyszłości to on będzie generował najistotniejszy popyt na gazomierze.

Ponadto w ostatnim okresie pojawiły się także pierwsze duże przetargi łączone na inteligentne gazomierze i liczniki energii elektrycznej. Oznacza to, że w najbliższym okresie zapotrzebowanie na gazomierze inteligentne w Europie zdecydowanie wzrośnie. W 2015 roku grupa Apator prowadziła zintensyfikowane prace przy udziale w tych przetargach, czego pozytywnym efektem jest realizacja przez Apator Metrix oraz GWi dostaw gazomierzy inteligentnych na rynek holenderski w latach 2016 – 2020. Dostawy będą odbywały się w ramach umów podpisanych z Landis+Gyr AG oraz Flonidan A/S w wyniku przetargu ogłoszonego przez Liander NV. Ponadto Apator Metrix, przy współpracy z partnerami, od dwóch lat dostarcza znaczne ilości gazomierzy inteligentnych na rynek brytyjski.

Segment pomiarowy - linia opomiarowania wody i ciepła:

W Polsce około 40% instalowanych nowych wodomierzy to urządzenia inteligentne (smart), wyposażone w moduł komunikacyjny do zdalnego odczytu. Zgodnie z danymi GUS produkcja sprzedana wodomierzy w Polsce w 2015 roku spadła o około 25% w stosunku do 2014 roku. Jednak spółka Apator Powogaz SA, w wyniku działań marketingowych i dywersyfikacji oferty zwiększyła poziom sprzedaży krajowej oraz udział w rynku.

W poprzednich latach istotnym rynkiem dla linii opomiarowania wody i ciepła była Rosja, jednak zamówienia z tego kraju znacząco spadły, ze względu na sytuację polityczną, która wpływa na finanse (m.in. na kurs rubla), powoduje zamrożenie inwestycji budowlanych oraz silną presję cenową. Spadek sprzedaży do Rosji jest rekompensowany

Nazwa jednostki:	Apator SA			Strona 12
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2015 – 31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)	
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)			

sprzedażą na inne rynki, szczególnie w Europie Zachodniej. Poza Europą zwiększony popyt jest spodziewany ze strony krajów afrykańskich, które mają coraz szerszy dostęp do programów pomocowych między innymi z UE i Banku Światowego przeznaczonych na poszerzenie dostępu do wody pitnej.

W 2015 r. spółka Apator Powogaz podjęła działania zmierzające do uzupełnienia portfela produktowego zarówno w zakresie nowych technologii ultradźwiękowych jak i technologii komunikacyjnych. Przejęcie w II kwartale 2015 r. duńskiej firmy Miitors ApS. pozwoli na uruchomienie produkcji własnych wodomierzy i przetworników ultradźwiękowych już w IV kwartale 2016 roku. Statyczna technologia ultradźwiękowa "otworzy drzwi" do wysokorozwiniętych rynków, a także pozwoli zwiększyć udział rynkowy wśród najbardziej wymagających klientów, do których należą przedsiębiorstwa wodociągowe, przedsiębiorstwa dystrybucji ciepła oraz przemysł. Statyczne technologie pomiarowe takie, jak ultradźwiękowy pomiar przepływu są dokładniejsze, przyrządy pomiarowe na nich oparte są trwalsze i mniej podatne na uszkodzenia (brak części ruchomych), są łatwiejsze i tańsze w utrzymaniu i łatwiej zintegrować je z modułami komunikacyjnymi w celu budowy zautomatyzowanych sieci dostaw wody i ciepła.

W wyniku kontynuacji realizacji strategii działania w linii opomiarowania wody i ciepła w IV kwartale 2015 roku pozyskano ponadto firmę technologiczną Fellows s.c. posiadającą m.in. indukcyjne moduły radiowe, zaawansowane systemy odczytu GSM oraz technologię komunikacyjną „mesh”, a następnie firmę iMeters sp. z o.o., która również posiada technologię meshową.

Sektor ciepłowniczy zarówno w Polsce, jak i w Europie charakteryzuje się niską dynamiką wzrostu 0-2% rocznie (w niektórych latach ujemną) i bazuje głównie na wymianach legalizacyjnych urzędzeń. Większe miasta w Polsce jak Warszawa, Łódź czy Katowice prowadzą inwestycje w „inteligentne sieci ciepłownicze” (np. Warszawa zakończyła program wymiany węzłów ciepłowniczych), co generuje dodatkowy popyt na technologie „inteligentne”, w tym ciepłomierze z komunikacją. Ważną dźwignią wzrostu dla ciepłownictwa i segmentu ciepłomierzy mogą być w bliskiej przyszłości programy ograniczania niskiej emisji w dużych miastach, ponieważ w ich wyniku część odbiorców dysponujących piecami węglowymi będzie przyłączanych do sieci ciepłowniczej (np. Kraków). Zauważyć można, iż firmy dystrybucji energii elektrycznej zaczęły przejmować zakłady ciepłownicze dywersyfikując działalność dystrybucyjną na inne media energetyczne. W ostatnich miesiącach dyskutowano w Komisji Europejskiej na temat możliwości uruchomienia dużych programów zwiększających efektywność energetyczną opierających się na nowych inwestycjach w infrastrukturę centralnych dystrybucyjnych sieci miejskich ciepła i chłodu, które w wieku krajach Europy Zachodniej (oprócz Niemiec i Skandynawii) są słabo rozwinięte. Polska przymierza się także do pełnej implementacji Transpozycji Dyrektywy o Efektywności Energetycznej, w której wspierane jest pojęcie indywidualnego opomiarowania i rozliczania kosztów zużycia ciepła. Komisja Europejska szacuje oszczędności z tytułu indywidualnego opomiarowania i rozliczania (np. podzielniki kosztów zużycia ciepła) na 15 do 30%. Segment opomiarowania i rozliczania kosztów ciepła w Polsce odbudowywał w 2015 roku marże po okresie zintensyfikowanej wojny cenowej w latach poprzednich. Stwarza to dobry klimat dla wzrostu sprzedaży zarówno ciepłomierzy, jak i podzielników kosztów w dłuższym terminie.

Segment automatyzacji pracy sieci – linia ICT:

Pojęcie ICT w energetyce jest szerokie i obejmuje różnego rodzaju aplikacje od zarządzania biznesem energetycznym do aplikacji związanych z techniczną kontrolą operacji sieciowych. Polskie firmy energetyczne inwestują nie tylko w obszarach związanych z tradycyjnymi aplikacjami, takimi jak billing czy ERP, ale także w obszarach obrotu, dystrybucji, zarządzania majątkiem sieciowym.

W grupie Apator linia ICT obejmuje usługi paszportyzacji oraz systemy informatyczne do zarządzania majątkiem sieciowym (ZMS). Obszar ten stanowi działalność spółki Apator Rector. Aplikacje i usługi związane z zarządzaniem majątkiem sieciowym i paszportyzacją zostały wdrożone u części Operatorów Sieci Dystrybucyjnych. Przychody w tym segmencie w kolejnych latach oprócz pozyskiwania nowych zamówień w dużym stopniu związane będą również

Nazwa jednostki:	Apator SA			Strona 13
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2015 – 31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)	
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)			

z aktualizacją danych i unowocześnieniem wdrożonych już systemów do klasy DMS oraz usługami utrzymania i serwisu.

Z kolei usługi związane z systemem nadzoru, akwizycji i sterowania sieci (SCADA) skupione są w linii sterowania i nadzoru. W grupie Apator trwają prace nad integracją systemów ZMS i SCADA.

W 2015 r. ogłoszono konsultacje techniczne i przetargi w branży ICT dla energetyki dotyczące tematyki: HES (Head End System), aplikacji rejestrującej źródła odnawialne, aplikacji porządkującej wymianę danych dotyczących rynku detalicznego energii w standardzie EbIX (PTPIREE) oraz przetarg na dostawę internetowej platformy aukcyjnej umożliwiającej przeprowadzanie aukcji na sprzedaż energii elektrycznej wytwarzanej w instalacjach OZE (URE).

Najbardziej innowacyjni Operatorzy Sieci Dystrybucyjnych ogłosili oficjalne plany rozwoju "inteligentnych technologii sieciowych" obejmujące rozwój różnych funkcjonalności, m. in. realizowanych przez produkty grupy Apator, takie jak:

- automatyczna lokalizacja zwarć i przywracanie zasilania (FDIR),
- zarządzanie włączaniami prądu (OMS),
- zdalne sterowanie aparaturą łączeniową,
- zarządzanie przepływem mocy w sieci, oparte na rzeczywistej topologii sieci (NMS), powiązane z kojarzeniem tych informacji z danymi dotyczącymi majątku sieciowego (AMS) i danymi lokalizacji geograficznej (GIS),
- kompleksowe usługi dla prosumentów.

Rozpoczęto także bezpośrednie inwestycje w segmentach Smart Home i Smart Grids (np. Energa - Inteligentny Toruń, Inteligentna Gdynia, Tauron - Smart City Wrocław, Tauron Foltowoltaika). Planowane są dalsze inwestycje w te segmenty i w związku z tym już ostatnie miesiące 2015 r. charakteryzowały się znacznym wzrostem inwestycji w techniczne systemy informatyczne dla energetyki tzw. OT (Operational Technology).

Segment automatyzacji pracy sieci – linia sterowania i nadzoru:

W ciągu najbliższych pięciu lat wydatki na infrastrukturę energetyczną największych operatorów sieci dystrybucyjnych wraz z PSE zostały zaplanowane na wysokim poziomie - 42 mld zł. Ministerstwo Gospodarki przyjęło dokument Lista Projektów Strategicznych (Project pipeline) dla infrastruktury energetycznej, który uwzględnia dofinansowanie tych projektów ze środków UE.

Centralizacja systemów nadzoru i sterowania, które obecnie są rozproszone w rejonach dystrybucji, jest jednym z ważniejszych zadań postawionych przed firmami energetycznymi i stwarza perspektywę rozwoju dla tej linii.

Silny impuls rozwoju rynku, w kilku następnych latach, da także zmiana modelu rozliczania uzasadnionych kosztów inwestycji sieciowych, której wprowadzenie przewidziane jest przez Urząd Regulacji Energetyki już w 2016 roku. Nowa metoda rozliczania części tzw. przychodu regulowanego przedsiębiorstw sieciowych będzie bazowała na bezpośredniej ocenie wskaźników jakościowych dostarczanej energii elektrycznej dla końcowych odbiorców. Wskaźniki te nie były do tej pory szczegółowo monitorowane. Zaistniała więc potrzeba zainstalowania odpowiednich urządzeń technicznych (liczniki energii w stacjach zasilających, rejestratory jakości energii i systemy klasy HES/MDM oraz SCADA do pozyskiwania i analizy danych pomiarowych). Pierwsze przetargi na tego typu urządzenia pojawiły się już pod koniec 2014 roku i w 2015 roku, a kolejne będą w 2016 roku. Oferta grupy Apator jest obecnie dopasowywana do zaspokojenia zapotrzebowania tego nowo tworzącego się rynku urządzeń i systemów dla inteligentnych sieci elektroenergetycznych. Projekty prowadzone w segmencie automatyzacji sieci obejmują przede wszystkim:

- przygotowanie do wdrożenia standardu wymagań bezpieczeństwa teleinformatycznego dla obiektów stacji elektroenergetycznych (pod wymagania klienta),
- wdrożenia systemu obejmującego centralny moduł zarządzania awariami - pilotażowy projekt łączący funkcjonalność zarządzania majątkiem sieciowym z systemem nadzoru SCADA poszerzonym aż do poziomu niskich napięć (pilotaż Smart Grid),

Nazwa jednostki:	Apator SA			Strona 14
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2015 – 31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)	
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)			

- rozwój i wdrożenie najnowszej wersji systemu WindEx (CIM),
- budowę synergii i interfejsów technicznych pomiędzy systemami zarządzania majątkiem sieciowym (Apator Rector) i systemami zdalnego nadzoru SCADA (Apator Elkomtech),
- nowe wdrożenia aplikacji do zautomatyzowanego zarządzania awariami oraz aplikacji cyfrowych ułatwiających pracę ekip naprawczych w terenie i dyspozytorów ruchu (wpływ na skrócenie czasu przerw w dostawach energii).

W planach grupy Apator jest także rozwój systemów, aplikacji i urządzeń zgodnych z potrzebami polskich dystrybutorów energii elektrycznej w tym, między innymi:

- aplikacji do prognozowania, grafikowania, bilansowania energii, pozwalających na prognozowanie zapotrzebowania na energię, ułatwiające planowanie wytwarzania energii przez wytwórców i w dalszej kolejności prosumentów, kontrola realizacji dostaw energii, a także rozwój technologii automatycznego samodzielnego przywracania zasilania po awarii (w pewnym możliwym do realizacji zakresie); zastosowanie otwartych interfejsów i protokołów do systemów innych producentów,
- rozwój aplikacji mobilnych dla ekip technicznych energetyki ułatwiających i przyspieszających usuwanie awarii (w tym wykorzystujących nawigację GPS do lokalizacji zasobów sieciowych, dostęp do map sieci przez Google Maps, zastosowanie tabletów przez ekipy terenowe z uwzględnieniem bezpieczeństwa danych),
- zaprojektowanie i przygotowanie systemu SCADA kolejnej generacji współpracującej z systemami klasy DMS.

Integracja olbrzymiej liczby danych pochodzących z systemów inteligentnego opomiarowania z informacjami o sieci i kliencie stanowi ogromny potencjał do rozwoju systemów analitycznych w energetyce. Budowa interfejsów pomiędzy SCADA, MDM, ZMS i innymi systemami biznesowymi OSD (integracja systemów technicznych z biznesowymi – IT/OT) stwarza duży impuls rozwojowy.

Impuls do rozwoju zautomatyzowanych sieci dają ponadto nowe regulacje dotyczące energetyki prosumenckiej. W II kwartale 2015 r. przyjęto ustawę o OZE - akt prawny, który powinien zdecydowanie przyspieszyć rozwój "zielonej energetyki rozproszonej" (generacja energii do 40kWp). W 2015 roku powstało na terenie Polski około 2 tys. mikroinstalacji prosumenckich, a w latach 2016-2020 może powstać w Polsce nawet około 300 tys. nowych instalacji, jednak jest to uzależnione od ostatecznego kształtu planowanej nowelizacji ustawy o OZE w połowie 2016 roku. W dłuższej perspektywie rozwój rynku prosumenckiego wymusi inwestycje w zwiększenie elastyczności pracy sieci. Systemy sterowania i nadzoru klasy SCADA oraz inteligentne elektroniczne urządzenia z nimi współpracujące staną się niezbędne do zapanowania nad coraz liczniejszymi, niestabilnie pracującymi źródłami energii odnawialnej. Co więcej, pełna kontrola nad przepływem energii będzie musiała być uzyskana nie tylko na poziomie najwyższych i wysokich napięć, ale także w miejscach, w których będą przyłączane nowe, niestabilnie pracujące źródła energii odnawialnej OZE, czyli na poziomach średnich i niskich napięć. Inteligentne urządzenia elektroniczne (IED) i zabezpieczenia cyfrowe współpracujące z systemami zdalnego sterowania i nadzoru sieci elektroenergetycznej (SCADA), których producentem jest między innymi Apator Elkomtech, staną się koniecznym, standardowym narzędziem technicznym umożliwiającym niezakłóconą pracę sieci. Obawę budzi zawieszenie rozdziału 4. nowej ustawy OZE do trzeciego kwartału 2016 r., które wstrzyma inwestycje na ten sam okres.

Segment automatyzacji pracy sieci - linia łączeniowa:

W segmencie aparatury łączeniowej Apator SA jest uznanym na rynku producentem urządzeń do złożonych systemów bezpiecznego rozdziału energii elektrycznej.

Na kształtowanie się wielkości sprzedaży aparatury łączeniowej znaczący wpływ ma stan branży budowlanej, a w szczególności liczba wydanych pozwoleń na budowę. Popyt na rozłączniki i łączniki, które stosowane są w przyłączach elektrycznych, podstacjach oraz rozdzielniach kreowany jest w znacznym stopniu przez liczbę oddawanych do użytku budynków i mieszkań. Liczba wydanych pozwoleń na budowę wzrosła w 2015 roku o około 18% r/r, co oznacza że była największa od 7 lat. Należy zaznaczyć, że czynnikiem który znacząco wpłynął na taki wynik są zmiany w

Nazwa jednostki:	Apator SA		Strona 15
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2015 – 31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

regulacjach prawnych. Mianowicie, w sierpniu 2014 roku i w czerwcu 2015 roku przyjęto nowelizacje prawa budowlanego, powodujące znaczne uproszczenie procedur związanych realizacją procesów inwestycyjnych.

Kluczową grupę odbiorców dla linii aparatury łączeniowej stanowią przedsiębiorstwa elektromontażowe i elektroinstalacyjne, prowadzące działalność integratorską w zakresie budowy sieci oraz złożonych urządzeń elektroenergetycznych takich jak podstacje czy rozdzielnice. Zasadniczą rolę w kształtowaniu wyników tego sektora mają inwestycje infrastrukturalne takie, jak nowe i modernizowane obiekty przemysłowe, budynki użyteczności publicznej, stadiony, osiedla mieszkaniowe, główne punkty zasilania (GPZ), nowe i modernizowane sieci elektroenergetyczne, budynki biurowe, obiekty targowe, hotele. Do największych firm działających na rynku integratorów (firmy elektroinstalacyjne i elektrobudowy) zaliczane są duże giełdowe przedsiębiorstwa, z którymi Apator SA współpracuje od wielu lat (np. ZPUE, Elektromontaże i inne).

Kolejną znaczącą grupą nabywców aparatury łączeniowej są duże hurtownie elektryczne, m.in. sieć hurtowni Elektro Omega, zrzeszająca ponad 30 członków (osobnych hurtowni do tej pory niezrzeszonych). Ponadto w 2015 r. dynamicznie rozwijała się sprzedaż internetowa, co przyczyniło się do lepszych wyników firm dystrybucyjnych oferujących taką możliwość zakupu. Coraz częstszą praktyką rynkową jest również konsolidacja zakupów dokonywanych przez hurtownie, która polega na tworzeniu grup zakupowych współpracujących ze sobą w zakresie wspólnego prowadzenia negocjacji z dostawcami towarów i usług (Grupa TAK powołana przez Kaczmarek Electric, TIM oraz A-T).

W wyniku pogłębienia współpracy średnich i mniejszych podmiotów branży elektrotechnicznej powstała nowa izba branżowa KIGE – Krajowa Izba Gospodarcza Elektryki.

W linii aparatury łączeniowej Apator SA dokonał istotnego postępu w zakresie rozwoju nowych aparatów listwowych i kasetowych (rozłączniki) wyposażając je w moduły do zdalnej komunikacji oraz integrując dane dotyczące kontroli stanu tych aparatów z systemem nadzoru oferowanym przez Apator Elkomtech SA. Na targach ENERGETAB 2015 w Bielsku Białej grupa Apator zaprezentowała prototypową rozdzielnicę inteligentnej stacji Sn/nn czyniąc kolejny krok w kierunku zwiększenia stopnia obserwowalności sieci i jej automatyzacji. Ten nowy produkt opatrzony nową marką „4Grid view”, w sposób synergiczny wykorzystuje ofertę pomiarową, łączeniową oraz ICT grupy Apator w celu zaoferowania sektorowi energetycznemu wartości dodanej, która związana jest z uelastycznieniem zarządzania siecią i informatyzacją zasobów sieciowych oraz wsparciem dla niezawodności pracy sieci i polepszeniem jakości dostaw energii (np. zmniejszeniem współczynników SAIDI i SAIFI).

Działalność niezaliczana do podstawowej (pozostała) - linia aparatury górniczej:

Największym problemem, z jakim zmagają się polskie górnictwo, jest rosnący import taniego węgla ze wschodu i spadająca efektywność wydobywania: spadające ceny na rynkach światowych oraz rosnące koszty wydobywania w państwowych podmiotach sektora. Spadek przychodów przełożył się na słaby wynik finansowy branży i brak płynności finansowej kopalń, który rzutował na malejące zamówienia maszyn górniczych.

Na początku 2015 roku podpisano porozumienie rządowe dotyczące restrukturyzacji kopalń, które zakłada w przyszłości między innymi konsolidację kopalń z sektorem dystrybucji energii elektrycznej i wzrost siły rynkowej sektora energetycznego względem dostawców technologii i urządzeń dla górnictwa. W 2015 roku odnotowano lekką poprawę sytuacji najbardziej zadłużonych kopalń i w dużym stopniu udało się „upłynnić” zapasy węgla na składach. Sprzedaż węgla w 2015 r. rosła w tempie około 1,2% (GUS). Deklaracje Rządu mówią o rozwijaniu sektora węglowego i utrzymaniu miejsc wydobywania oraz miejsc pracy. Jednak trzeba podkreślić, że gospodarka światowa powoli „odchodzi od węgla” promując mniej szkodliwe dla środowiska technologie OZE, co może ograniczyć ewentualne możliwości eksportowe polskich kopalń, a także firm dostarczających produkty na rzecz sektora.

Działalność niezaliczana do podstawowej (pozostała) - linia aparatury sterowniczej:

Nazwa jednostki:	Apator SA			Strona 16
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2015 – 31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)	
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)			

Linia obejmuje automatykę przemysłową (napędy i aplikacje) oraz aparaturę rozdzielczą dla przemysłu. Rynek w Polsce w tym obszarze charakteryzuje się dużym rozdrobnieniem i bardzo wysoką konkurencją, a popyt determinowany jest produkcją przemysłową (w 2015 r. 5,6 % wzrost wg GUS). W spółce Apator Control sp. z o.o. działającej w tej branży, po realizacji dużego projektu dla ArcelorMittal Poland, pojawiły się zakłócenia rytmu kontraktacji i spółka nie partycypowała w tym wzroście.

2.3. Analiza osiągniętych wyników finansowych grupy Apator w 2015 roku

2.3.1. Zdarzenia mające wpływ na wyniki finansowe grupy Apator, w tym nietypowe czynniki

Do ważniejszych zdarzeń mających znaczący wpływ na działalność i wyniki finansowe grupy Apator należą:

- wysoka strata netto poniesiona przez spółkę zależną Apator Rector Sp. z o.o. (strata 8,6 mln zł, w budżecie zaplanowany był zysk), spowodowana istotnym opóźnieniem w realizacji kluczowych kontraktów długoterminowych. Wyniki spółki Apator Rector w 2015 roku istotnie wpływały na poziom skonsolidowanych marż grupy Apator na każdym poziomie. W celu poprawy sytuacji ekonomicznej spółki wdrożony został plan naprawczy, którego pozytywne efekty powinny być widoczne w drugim półroczu 2016 roku,
- odchylenie rzeczywistych kursów walutowych od kursów budżetowych, szczególnie w przypadku kursu PLN/USD (ujemny wpływ na zysk netto 7,6 mln zł). Znaczna część komponentów elektronicznych używanych do produkcji liczników energii elektrycznej oraz niektórych typów wodomierzy denominowana jest w USD. W celu zabezpieczenia przed nadmiernymi wahaniami kursów walut w połowie 2015 roku opracowano nową strategię zabezpieczeń, co powinno istotnie ograniczyć wpływ zmian kursu na poziom wyniku netto w 2016 roku,
- zwiększone koszty wynikające z nieprzewidzianych w prognozie procesów akwizycyjnych,
- brak realizacji pierwotnie założonych budżetów sprzedaży,
- osłabienie marż w obszarze liczników energii elektrycznej i gazomierzy, w wyniku bardzo konkurencyjnego rynku, presji cenowej i wzrostu siły zakupowej operatorów systemów dystrybucyjnych (centralizacja zakupów, uzupełnienie przetargów systemem aukcyjnym, alokacja kontraktów 1-2 letnich u jednego dostawcy) oraz wzrostu kosztów z uwagi na aprecjację USD,
- rozpoznanie przyszłego zobowiązania w wysokości 1,4 mln zł na szacowane koszty prawne dla wyspecjalizowanej kancelarii prawnej z tytułu obrony patentu Apator Miitors ApS na rynku amerykańskim w zakresie urządzeń ultradźwiękowych,
- konsolidacja przejętych podmiotów:
 - pełna konsolidacja spółki GWi Ltd (w 2014 r. konsolidowana była metodą praw własności),
 - konsolidacja kosztów przejętej spółki Apator Miitors ApS,
 - konsolidacja Apator Elkomtech SA przez cały 2015 r. (w 2014 r. wyniki Apator Elkomtech SA konsolidowane były od drugiego kwartału),

Biorąc pod uwagę powyższe czynniki, rok 2015 był trudnym okresem dla spółek grupy Apator. Spółki musiały zmierzyć się z wieloma wyzwaniami, uwarunkowanymi zarówno zmianami rynkowymi, jak i realizacją skomplikowanych, długoterminowych projektów.

Wzrost przychodów ze sprzedaży zrealizowany został przy dobrym poziomie rentowności, który dla EBITDA i zysku netto wynosi odpowiednio 14,4% oraz 8,2%. Źródłem wzrostu przychodów ze sprzedaży była pełna konsolidacja spółek Apator Elkomtech SA i GWi Ltd oraz realizacja dużych przetargów na komunalne liczniki energii elektrycznej

Nazwa jednostki:	Apator SA		Strona 17
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2015 – 31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

(PGE, Tauron). Z kolei pomimo odnotowanego spadku sprzedaży do Rosji, poziom eksportu r/r wzrósł w wyniku zwiększenia się sprzedaży na rynki krajów Unii Europejskiej.

W 2015 roku grupa Apator, zgodnie ze strategią działalności, zrealizowała trzy procesy akwizycyjne: GWi Ltd (Wielka Brytania), Miitors ApS (Dania), Fellows (Polska). A dodatkowo w wykonaniu umowy inwestycyjnej podpisanej ze współnikami Fellows nabyła 100% udziałów w spółce iMeters sp. z o.o.

Poprzez akwizycje grupa Apator rozszerza portfel produktowy, przyspiesza rozwój technologiczny i zwiększa możliwości sprzedażowe na rynkach, które grupa Apator wskazała w swojej strategii jako kluczowe dla dalszego rozwoju, np. Wielka Brytania.

Ponadto podjęto zdecydowane działania mające na celu opracowanie planu naprawczego dla spółki Apator Rector sp. z o.o., uruchomiono także projekt zmiany konstrukcji komunalnych liczników energii elektrycznej, mający na celu obniżkę kosztów produkcji, których pierwsze efekty będą widoczne już w 2016 roku.

2.3.2. Realizacja prognozy skonsolidowanych wyników finansowych na 2015 r.

Prognoza skonsolidowanych wyników finansowych na 2015 r., po dokonanej korekcie w dniu 7 sierpnia 2015 r., zakładała uzyskanie skonsolidowanych przychodów ze sprzedaży w przedziale 790 mln zł oraz skonsolidowanego zysku netto w przedziale 80 mln zł.

Prognoza finansowa na 2015 rok została zrealizowana w części dotyczącej przychodów ze sprzedaży, zaś wynik netto był o 21% niższy od prognozowanego. Czynniki, które wpłynęły na powyższą sytuację, zostały opisane w punkcie 2.3.1 powyżej.

Realizacja prognozy skonsolidowanych wyników finansowych na 2015 rok przedstawia się następująco:

Realizacja prognozy	Prognoza na rok 2015	Wykonanie 2015 r.	
Skonsolidowane przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	790 000	768 510	97,28%
Skonsolidowany zysk netto	80 000	62 841	78,55%

2.3.3. Analiza i struktura sprzedaży

Grupa Apator prowadzi głównie sprzedaż swoich produktów do odbiorców instytucjonalnych oraz przemysłu:

- segment automatyzacji sieci:
 - linia aparatury łączeniowej – największą grupą klientów są hurtownie elektryczne,
 - linia systemy sterowania i nadzoru – przychody ze sprzedaży uzyskiwane są w dużej mierze od operatorów systemów dystrybucyjnych (zakłady energetyczne),
 - linia ICT – główni klienci to operatorzy systemów dystrybucyjnych (zakłady energetyczne),
- segment pomiarowy:
 - linia opomiarowania energii elektrycznej – przychody ze sprzedaży uzyskiwane od operatorów systemów dystrybucyjnych (zakłady energetyczne),
 - linia opomiarowania wody i ciepła – liczna, rozproszona grupa klientów (wodociągi, przedsiębiorstwa energii cieplnej, spółdzielnie mieszkaniowe, budownictwo, przemysł),

Nazwa jednostki:	Apator SA		Strona 18
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2015 – 31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

- linia opomiarowania gazu – główna grupa klientów to odbiorcy instytucjonalni oraz spółki gazownicze,
- pozostała działalność:
 - linia aparatury sterowniczej – liczna, rozproszona grupa klientów (budownictwo, przemysł, kolej),
 - linia aparatury górniczej – główna grupa klientów to spółki węglowe oraz producenci maszyn górniczych.

Uzależnienie od odbiorców:

Grupa Apator na rynku krajowym dostarcza produkty i usługi o znacznej wartości do sektora energetycznego, w związku z powyższym największe uzależnienie występuje w zakresie operatorów systemów dystrybucyjnych. Na rynkach zagranicznych, największą sprzedaż na przestrzeni ostatnich lat grupa Apator realizowała do Rosji, jednak ze względu na sytuację polityczno-ekonomiczną tego kraju sprzedaż znacznie spadła i od roku utrzymuje się na podobnym poziomie.

Żaden odbiorca w 2015 roku nie przekroczył wartości 10% przychodów ze sprzedaży ogółem grupy Apator.

W 2015 roku skonsolidowane przychody ze sprzedaży ukształtowały się na poziomie 768.510 tys. zł, co oznacza że w porównaniu do przychodów za 2014 rok są wyższe o 43.516 tys. zł (o 6%).

W poniższej tabeli zaprezentowano strukturę sprzedaży według grup asortymentowych z podziałem na kraj i eksport.

Wyszczególnienie	2015 r.	2014 r.	Zmiana	Dynamika r/r
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	%
Segment pomiarowy	557 076	516 367	40 709	107,88%
<i>kraj</i>	245 889	220 931	24 958	111,30%
<i>eksport</i>	311 187	295 436	15 751	105,33%
<i>udział eksportu segmentu pomiarowego w przychodach ogółem</i>	40,49%	40,75%		
Segment automatyzacji sieci	148 744	139 245	9 499	106,82%
<i>kraj</i>	120 597	111 256	9 341	108,40%
<i>eksport</i>	28 147	27 989	158	100,56%
<i>udział eksportu automatyzacji sieci w przychodach ogółem</i>	3,66%	3,86%		
Pozostała działalność	62 690	69 382	-6 692	90,35%
<i>kraj</i>	61 174	68 137	-6 963	89,78%
<i>eksport</i>	1 516	1 245	271	121,77%
<i>udział eksportu pozostałej działalności w przychodach ogółem</i>	0,20%	0,17%		
Przychody ogółem	768 510	724 994	43 516	106,00%
<i>kraj</i>	427 660	400 324	27 336	106,83%
<i>eksport</i>	340 850	324 670	16 180	104,98%
<i>udział eksportu ogółem w przychodach ogółem</i>	44,35%	44,78%		

W strukturze sprzedaży według asortymentów niezmiennie dominuje segment pomiarowy, którego udział w sprzedaży ogółem w 2015 roku wyniósł 72,5% (w 2014 r.: 71,2%).

Zmiany w sprzedaży poszczególnych segmentów ukształtowały się następująco:

- segment pomiarowy:
 - wzrost akwizycyjny uzyskany poprzez konsolidację GWI,

Nazwa jednostki:	Apator SA			Strona 19
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2015 – 31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)	
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)			

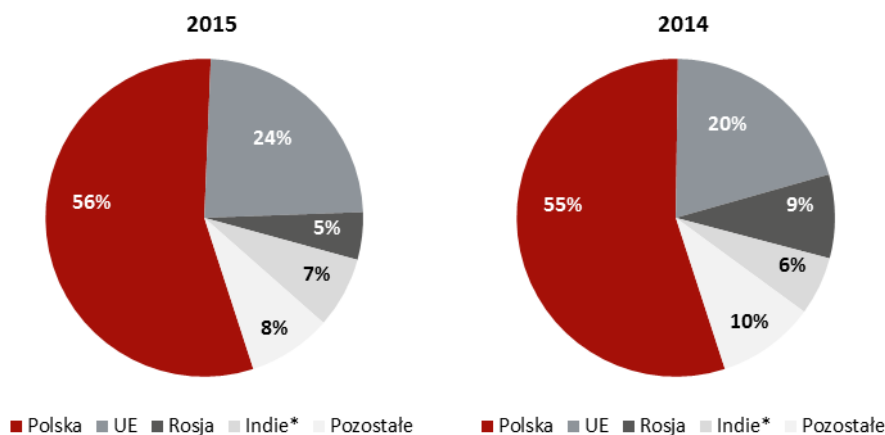
- wzrost organiczny wynikający ze zwiększonej sprzedaży w linii liczników energii elektrycznej (realizacja przetargu dla PGE Dystrybucja SA na sprzedaż kredytowych liczników energii elektrycznej, realizacja projektu Smart City Wrocław, wzrost sprzedaży liczników indukcyjnych do Maroka),
- segment automatyzacji sieci:
 - wzrost akwizycyjny poprzez konsolidację Apator Elkomtech SA przez cały rok 2015,
 - wzrost w linii łączeniowej na rynku krajowym,
 - spadek przychodów w linii ICT (bieżący portfel zamówień ograniczony do realizacji opóźnionych kontraktów długoterminowych),
- segment non-core: spadek przychodów zarówno w ramach aparatury sterowniczej, jak i aparatury górniczej.

W ujęciu geograficznym grupa Apator uzyskała r/r wyższą sprzedaż na rynku krajowym o 27.336 tys. zł (tj. o 6,83%). Wpływ na to miała głównie konsolidacja Apator Elkomtech SA (spółka ta realizuje wyłącznie sprzedaż krajową), jak również wyższa sprzedaż w linii opomiarowania energii elektrycznej.

Grupa Apator osiągnęła wzrost sprzedaży na rynkach zagranicznych, mimo to udział eksportu z uwagi na wzrost sprzedaży na rynku krajowym pozostał na poziomie 44%. Pośród zmian w strukturze geograficznej sprzedaży zanotowano:

- wzrost sprzedaży do krajów Unii Europejskiej o 35.025 tys. zł (o 23,7%) r/r – w wyniku konsolidacji sprzedaży zrealizowanej przez brytyjską spółkę GWI, znacznie wyższego popytu na produkty linii wody i ciepła w Czechach (konsekwencja prawnego obowiązku instalacji podzielników ciepła) oraz wzrost sprzedaży w Niemczech i Włoszech (głównie gazomierze),
- spadek sprzedaży do krajów poza Unią Europejską o 18.845 tys. zł (o 10,7%) r/r, będący głównie skutkiem niższych zamówień z Rosji.

Geograficzna struktura sprzedaży została zaprezentowana na poniższych diagramach.

*) GK Apator prowadzi sprzedaż liczników gazu do firmy indyjskiej z przeznaczeniem na rynek brytyjski

2.3.4. Proces zakupów, źródła zaopatrzenia

Podstawowe surowce, które są wykorzystywane w procesie produkcyjnym spółek grupy Apator to wyroby hutnicze, komponenty elektroniki oraz elementy z tworzyw sztucznych i tworzywa sztuczne.

Nazwa jednostki:	Apator SA			Strona 20
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2015 – 31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)	
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)			

Grupa Apator zaopatruje się w materiały, usługi i towary zarówno na rynku krajowym jak i zagranicznym, przy czym w przeważającej części od podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w Polsce. Ze względu na import surowców i komponentów, których ceny denominowane są głównie w walucie USD, wpływ na koszty nabywanych dóbr uzależnione są od kursu tej waluty. Sytuacja w zakresie cen materiałów w gospodarce światowej w 2015 roku charakteryzowała się stabilnym poziomem cen komponentów elektroniki oraz obniżką cen metali nieżelaznych (miedzi) w drugiej połowie 2015 roku w walutach źródłowych (USD). Jednakże deprecjacja PLN względem USD wpłynęła negatywnie na poziom cen komponentów elektronicznych i w znacznym stopniu redukowała obniżenie cen metali nieżelaznych (miedzi) w PLN.

Uzależnienie od dostawców:

Linia liczników energii elektrycznej w zakresie elektronicznych liczników uzależniona jest od producentów układów krzemowych (głównie mikrokontrolerów), co związane jest z brakiem odpowiedników o identycznych parametrach technicznych. Zatrzymanie dostaw od producenta w pierwszej fazie spowodowałoby konieczność zakupu tychże elementów w wyższych cenach z rynku dystrybucyjnego i brokerskiego (podwyższone ryzyko otrzymania układów przeterminowanych lub z recydingu), a po ich wyczerpaniu mogłoby nastąpić zatrzymanie produkcji liczników elektronicznych. Ewentualnym rozwiązaniem byłoby w oparciu o inne układy krzemowe wyprodukowanie innego typu już opracowanego licznika (za zgodą klienta) lub wdrożenie nowego licznika.

W linii systemy sterowania i nadzoru istnieje pewne uzależnienie w zakresie dostawcy jednego z produktów komunikacyjnych (ewentualne zastąpienie tego dostawcy innym mogłoby przejściowo zakłócić harmonogram procesu produkcyjnego).

W pozostałych liniach: aparatura łączeniowa, aparatura górnicza, aparatura sterownicza, opomiarowanie wody i ciepła, opomiarowanie gazu, ICT nie występuje uzależnienie od jednego lub więcej dostawców.

Żaden z dostawców zaopatrujących grupę Apator w 2015 r. nie przekroczył 10% wartości przychodów ze sprzedaży grupy Apator za 2015 r.

2.3.5. Analiza wielkości ekonomiczno-finansowych ujawnionych w rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu z zysków lub strat i innych całkowitych dochodów

W 2015 roku grupa Apator uzyskała następujące wyniki:

Raportowane wyniki	2015 r.	2014 r.	Zmiana	Dynamika r/r
	tys. zł	tys. zł		%
Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	768 510	724 994	43 516	106,0%
Koszty wytworzenia sprzedanych produktów, towarów i materiałów	560 458	507 805	52 653	110,4%
Zysk brutto na sprzedaży	208 052	217 189	-9 137	95,8%
Koszty sprzedaży	36 396	34 124	2 272	106,7%
Koszty ogólnego zarządu	96 003	81 202	14 801	118,2%
Zysk na sprzedaży	75 653	101 863	-26 210	74,3%
Wynik na pozostałej działalności operacyjnej	429	354	75	121,2%

Nazwa jednostki:	Apator SA		Strona 21
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2015 – 31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Raportowane wyniki	2015 r.	2014 r.	Zmiana	Dynamika r/r
	tys. zł	tys. zł		%
Udział w zyskach jednostek objętych konsolidacją metodą praw własności	1 925	4 043	-2 118	47,6%
Przychody (koszty) restrukturyzacji	1 460	140	1 320	1042,9%
Zysk na działalności operacyjnej	79 467	106 400	-26 933	74,7%
EBITDA	110 915	130 784	-19 869	84,8%
Wynik na działalności finansowej	-1 194	-1 050	-144	113,7%
Wynik przed opodatkowaniem	78 273	105 350	-27 077	74,3%
Bieżący podatek dochodowy	-15 762	-18 930	3 168	83,3%
Odroczony podatek dochodowy	330	-1 732	2 062	-19,1%
Zysk netto	62 841	84 688	-21 847	74,2%
Wskaźniki rentowności:				
Marża zysku brutto ze sprzedaży	27,1%	30,0%		
Marża zysku ze sprzedaży	9,8%	14,1%		
Marża EBITDA	14,4%	18,0%		
Marża zysku netto	8,2%	11,7%		

Na obniżenie wyników finansowych 2015 r. w odniesieniu do 2014 r. wpływ miały głównie następujące czynniki i zdarzenia:

- wzrost udziału kosztu własnego sprzedaży w przychodach ogółem (do 73% z poziomu 70% w 2014 roku), który wynikał przede wszystkim z:
 - bardzo wysokich kosztów realizacji kontraktów długoterminowych w Apator Rector sp. z o.o.,
 - wzrostu kosztów technicznego wytworzenia produktów (głównie materiałowych) z uwagi na wysoki kurs USD/PLN,
 - zmiany mixu produktowego – wzrost udziału sprzedaży mniej rentownych produktów (liczniki, gazomierze podlegające presji cenowej z uwagi na wzrost konkurencji),
 - istotnego wzrostu amortyzacji, który był wynikiem wyższego poziomu inwestycji w rozwój i automatyzację procesów produkcyjnych, szczególnie w zakresie energii elektrycznej i gazu,
- wzrost kosztów ogólnego zarządu o 18% r/r, wynikający z:
 - poniesionych kosztów związanych z planem naprawczym spółki Apator Rector sp. z o.o.,
 - konsolidacji kosztów przejętych spółek (Apator Miitors ApS, GWi Ltd, Apator Elkomtech SA),
 - poniesionych kosztów usług doradczych w związku z procesami akwizycyjnymi (pięć procesów, w tym trzy zakończone zawarciem transakcji),
 - rozpoznaniem przyszłych kosztów związanych z obroną patentu Apator Miitors na rynku amerykańskim.

Ponadto do istotnych czynników pozytywnie wpływających na poziom zysku netto należy zaliczyć rozwiązanie rezerwy na naprawy gwarancyjne w Apator Telemetry sp. z o.o. (1,9 mln zł) oraz rezerwy restrukturyzacyjnej w FAP Pafal SA (1,5 mln zł).

W 2015 roku przy jednoczesnym wzroście sprzedaży odnotowano spadek marż i wyników finansowych. Jednak mimo to sytuacja grupy Apator nadal pozostaje dobra i stabilna. Grupa Apator osiąga wzrosty zarówno na rynku krajowym, jak i rynkach Europy Zachodniej. Perspektywy rozwoju na kolejne lata we wszystkich kluczowych obszarach także są

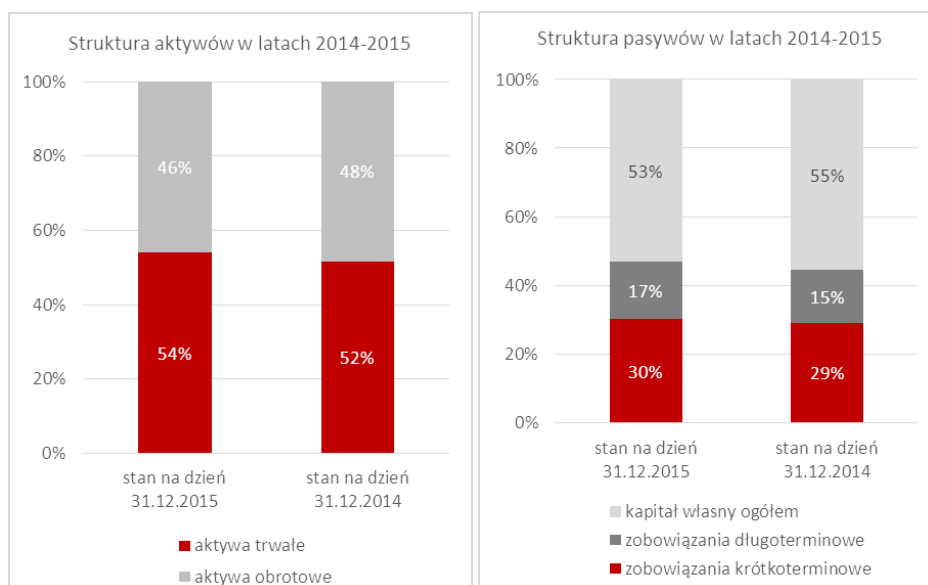
Nazwa jednostki:	Apator SA		Strona 22
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2015 – 31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

dobrze. Plany zakładają kontynuację strategii poszerzania oferty produktowej zwłaszcza w obszarze linii opomiarowania wody i ciepła, ekspansję na rynki zagraniczne w obszarze linii opomiarowania gazu, restrukturyzację linii ICT w Apator Rector oraz wdrożenie procesów zmierzających do integracji produktowej Apator Rector i Apator Elkomtech.

Grupa Apator podejmuje inicjatywy ukierunkowane na optymalizację kosztów i prowadzi działania mające na celu minimalizowanie skutków umocnienia kursu USD, dotyczące renegotjacji cen, wdrażanie zamienników, inicjatyw technologicznych i konstrukcyjnych. Ponadto wprowadzono politykę zabezpieczenia kursu USD.

2.3.6. Charakterystyka struktury aktywów i pasywów skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej, w tym z punktu widzenia płynności grupy kapitałowej

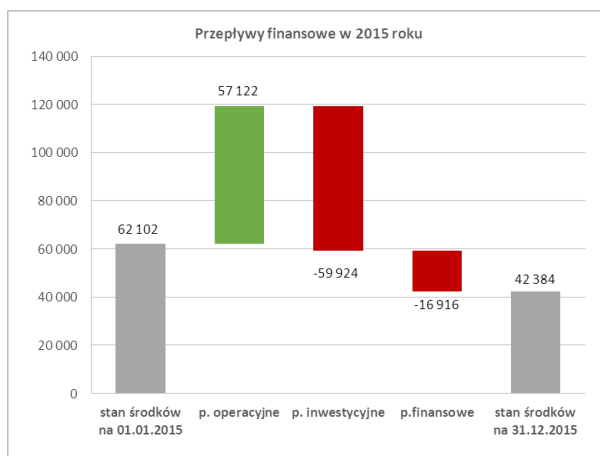
W porównaniu do ubiegłego roku struktura aktywów i pasywów nie zmieniła się w znacząco.

W zakresie przepływów pieniężnych na dzień 31 grudnia 2015 roku stan środków grupy Apator wynosił 42.384 tys. zł i w relacji do poziomu z 31 grudnia 2014 roku był niższy o 19.718 tys. zł. Spadek ten był głównie wypadkową:

- poniesienia wydatków inwestycyjnych na akwizycje,
- poniesienia nakładów inwestycyjnych na rozwój i automatyzację procesów produkcyjnych,
- wypłaconej dywidendy za rok 2014 oraz zaliczki na poczet dywidendy za rok 2015 (26,5 mln zł),
- spłaty kredytów w rachunkach bieżących i kredytów inwestycyjnych.

Nazwa jednostki:	Apator SA		Strona 23
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2015 – 31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Analiza płynności grupy Apator wskazuje na utrzymywanie wskaźników płynności na bezpiecznym poziomie. Zarówno w 2014 r. jak i w 2015 r. wskaźniki mieściły się w granicach poziomu optymalnego, co potwierdza, że grupa Apator nie miała problemów ze spłatą bieżących zobowiązań wymagalnych w terminach, który umożliwia realizację bieżących i przyszłych zobowiązań. Sytuacja finansowa grupy Apator jest stabilna, pozwala na prowadzenie działalności inwestycyjnej oraz dzielenie się zyskiem z akcjonariuszami w postaci dywidendy.

Wskaźniki	Formuła	2015 r.	2014 r.
Wskaźnik bieżącej płynności	Aktywa obrotowe/Zobowiązania i rezerwy krótkoterminowe	1,5	1,7
Wskaźnik płynności szybkiej	(Aktywa obrotowe- Zapasy)/Zobowiązania i rezerwy krótkoterminowe	1,0	1,2
Dług netto (tys. zł)	kredyty i pożyczki– środki pieniężne i ekwiwalenty – udzielone pożyczki	152 204	94 498
Dług netto / EBITDA	kredyty i pożyczki– środki pieniężne i ekwiwalenty – udzielone pożyczki krótkoterminowe/EBITDA	1,4	0,7
Capex (tys. zł)	Rzeczowe i niematerialne wydatki inwestycyjne	42 493	30 726
Kapitał obrotowy (tys. zł)	(Aktywa bieżące – środki pieniężne) – (Zobowiązania krótkoterminowe – krótkoterminowe kredyty i pożyczki)	194 102	165 591

Pomimo zwiększenia zadłużenia w 2015 r., stan zadłużenia grupy Apator jest niski, wskaźnik dług netto/EBITDA kształtuje się na poziomie 1,4. Na wyższy poziom wskaźnika długu netto do EBITDA w stosunku do roku poprzedniego wpływ miało wysokie zadłużenie w relacji do skali działalności spółki Apator Rector.

2.4. Opis istotnych pozycji pozabilansowych

Informacja na temat istotnych pozycji pozabilansowych grupy Apator została zawarta w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym (Raport roczny RS – 2015).

2.5. Opis struktury głównych lokat kapitałowych lub głównych inwestycji kapitałowych dokonanych w ramach grupy Apator w 2015 r.

W 2015 r. spółki grupy Apator SA dokonały następujących inwestycji kapitałowych:

Nazwa jednostki:	Apator SA		Strona 24
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2015 – 31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

- spółka zależna Apator Metrix SA zwiększyła do 100% udziały w spółce zależnej George Wilson Industries Ltd., jednocześnie przejmując pakiet 35% udziałów w spółce INDA d.o.o.,
- spółka zależna Apator Powogaz SA nabyła 100% udziałów w spółce Miitors ApS,
- spółka zależna Apator Powogaz SA podwyższyła kapitał zakładowy w spółce zależnej Apator Telemetry sp. z o.o. poprzez wniesienie aportem przedsiębiorstwa Fellows s.c.,
- Apator SA sprzedał spółce zależnej FAP Pafal SA akcje własne w celu umorzenia i obniżenia kapitału.

Szczegóły dotyczące powyższych inwestycji opisane są w punkcie 1.3 niniejszego Sprawozdania Zarządu.

2.6. Ocena możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych

Niefinansowy majątek:

Plan inwestycyjny w niefinansowy majątek grupy kapitałowej Apator na 2016 r. wynosi 55,5 mln zł, w tym głównie:

- 8,1 mln zł – zakupy modernizacyjno-odtworzeniowe maszyn i urządzeń,
- 30,9 mln zł – nakłady zorientowane na prowadzenie prac rozwojowych nad budową portfela nowych produktów,
- 3,7 mln zł – nakłady na sprzęt IT,
- 12,8 mln zł – pozostałe wydatki inwestycyjne obejmujące przede wszystkim nakłady ukierunkowane na zwiększenie zdolności produkcyjnych i efektywności w Apator Metrix SA, Apator Powogaz SA.

Finansowy majątek:

W chwili obecnej grupa Apator nie planuje na 2016 r. żadnej inwestycji w finansowy majątek trwały.

Powyższe nakłady inwestycyjne znajdują się w możliwościach finansowych grupy Apator i nie zagrażają utrzymania jej płynności, a w szczególności w zakresie terminowego regulowania zobowiązań.

2.7. Ocena zarządzania zasobami finansowymi

Poniżej zaprezentowano ocenę zarządzania zasobami finansowymi ze szczególnym uwzględnieniem zdolności wywiązywania się z zaciągniętych zobowiązań, oraz określenie ewentualnych zagrożeń i działań, jakie emitent podjął lub zamierza podjąć w celu przeciwdziałania tym zagrożeniom.

1) Zarządzanie zasobami finansowymi:

Zarządzanie zasobami finansowymi w grupie Apator odbywa się w sposób rozproszony, oddzielnie w każdej ze spółek grupy w oparciu o następujące kryteria:

- weryfikowanie sytuacji finansowej obecnych i potencjalnych klientów (korzystanie z publikowanych informacji w Monitorze Sądowym i Gospodarczym oraz z raportów wywiadowni gospodarczych),
- zarządzanie kredytem kupieckim w oparciu o przyjęte zasady,
- monitorowanie stanu rozliczeń z kontrahentami,
- stosowanie procedury windykacji przeterminowanych należności,
- ustalanie możliwie korzystnych umownych terminów regulowania zobowiązań,
- zapewnienie warunków i rodzaju finansowania bieżącego dopasowanego do potrzeb spółek,
- optymalne zarządzanie obszarem finansowania handlu.

W celu zapewnienia właściwej koordynacji działań w obszarze finansów w grupie Apator w 2015 roku powołano Komitet Finansowy, w którego skład wchodzi przede wszystkim główni księgowi oraz dyrektorzy ds. finansów

Nazwa jednostki:	Apator SA		Strona 25
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2015 – 31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

poszczególnych spółek zależnych grupy Apator. Do zadań Komitetu należy analiza potrzeb rozwoju finansowego w grupie Apator, analiza i monitorowanie otoczenia regulacyjnego oraz wypracowanie jednolitych standardów w procesach finansowych. W 2015 roku powołany został również Komitet ds. Ryzyk Finansowych w celu wsparcia mechanizmów kontrolnych i jednolitego zarządzania ryzykiem finansowym. W skład Komitetu wchodzi pracownicy pionów finansowych Apator SA i spółek zależnych. Zadaniem Komitetu jest:

- monitorowanie zabezpieczenia ekspozycji walutowej, odsetkowej oraz polityki hedgingowej,
- rekomendowanie poziomu kursów budżetowych wraz z analizą zmian w kursach spot,
- analizowanie ryzyk przy zabezpieczaniu stóp IRS,
- analiza trendów i sytuacji na rynkach walutowych,
- bieżące raportowanie do Zarządu i Rady Nadzorczej Apator SA oraz Zarządów grupy Apator i Rad Nadzorczych.

Podstawowym założeniem dotyczącym zarządzania zasobami finansowymi grupy Apator jest utrzymanie silnej i bezpiecznej pozycji w zakresie płynności finansowej poszczególnych spółek. Utrzymanie płynności finansowej jest podstawą zaufania ze strony partnerów handlowych, kredytodawców i rynku oraz pozwala na realizację zakładanych planów. Jest także podstawą przyszłego rozwoju każdej ze spółek jak i całej grupy Apator. Spółki na bieżąco monitorują wielkości mające wpływ na wysokość zasobów finansowych dążąc do maksymalnego przyspieszania przepływu gotówki, zarówno poprzez analizę cykli obrotu zapasami, jak i możliwie najszybszym inkasowaniu należności. W celu przeciwdziałania potencjalnym nieprawidłowościom w zarządzaniu zasobami finansowymi, przyjęto w spółkach grupy Apator zasady postępowania w obszarach: sprzedaż, kredyt kupiecki, monitorowanie należności, bieżące informacje dla zarządu i dyrekcji o sytuacji finansowej, cykliczne raportowanie płynności.

2) Ocena zasobów finansowych:

Poniższa tabela przedstawia analizę podstawowych wskaźników rentowności grupy Apator.

Wskaźniki rentowności	2015 r.	2014 r.	Zmiana
	%	%	p. p.
Marża zysku brutto ze sprzedaży	27,1%	30,0%	-2,9
Marża zysku ze sprzedaży	9,8%	14,1%	-4,3
Marża EBITDA	14,4%	18,0%	-3,6
Marża zysku netto	8,2%	11,7%	-3,5

W 2015 roku wskaźniki rentowności są dodatnie na wszystkich poziomach, ale w porównaniu do roku ubiegłego ich poziomy są niższe (czynniki wpływające na poziomy marż opisane zostały w pkt 2.3.5 niniejszego sprawozdania). Analiza skonsolidowanych wyników potwierdza, że grupa Apator utrzymuje stałą tendencję wzrostu przychodów ze sprzedaży, a poziom rentowności (pomimo spadku) nadal bardzo pozytywnie wyróżnia grupę Apator na tle innych firm giełdowych.

W 2015 roku grupa Apator finansowała swoją działalność w większym stopniu kapitałem własnym: 53% sumy bilansowej. Jednakże ten udział zmalał w stosunku do końca 2014 r., kiedy to wynosił 55,3%. Wynika to z większego zadłużenia kredytowego grupy Apator, szczególnie w zakresie finansowania zrealizowanych w 2015 roku akwizycji oraz zdecydowanie większego zadłużenia spółki się Apator Rector sp. z o. o. na finansowanie bieżącej działalności na skutek opóźnień w realizacji kontraktów długoterminowych. Spółka ta ponosi koszty bieżącej działalności, natomiast ze względu na opóźnienia w realizacji poszczególnych etapów kontraktów, fakturowanie przychodów ze sprzedaży przesunęło się na późniejsze terminy.

Poniżej podano poziomy i zmiany finansowania poszczególnych składników aktywów grupy Apator.

Nazwa jednostki:	Apator SA		Strona 26
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2015 – 31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Opis	2015 r.	2014 r.	Zmiana
kapitał własny / aktywa trwałe	0,98	1,07	-0,09
kapitał obcy / aktywa obrotowe	1,03	0,92	0,10

Osiągane wyniki finansowe netto powodują w sposób ciągły przyrost kapitału własnego (wzrost w 2015 r. o 33.407 tys. zł w stosunku do 2014 r.).

Informacja o płynności i przepływach pieniężnych zamieszczona jest w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych oraz w pkt 2.3.6 niniejszego sprawozdania.

3. Kredyty i pożyczki

3.1. Stan kredytów i pożyczek na 31.12.2015 roku

Wyszczególnienie	na dzień 31.12.2015	na dzień 31.12.2014
Kredyty i pożyczki długoterminowe	82 581	71 608
płatne powyżej 1 roku do 2 lat	32 373	25 570
płatne powyżej 2 lat do 5 lat	42 679	46 038
płatne powyżej 5 lat	7 529	-
Kredyty i pożyczki krótkoterminowe	112 007	94 008
Kredyty i pożyczki ogółem	194 588	165 616

3.2. Informacje na temat umów kredytowych

Wykaz umów kredytowych zawartych w 2015 roku:

- w dniu 23 lutego 2015 r. spółka Apator Metrix SA zawarła z Bankiem Millenium SA umowę dotyczącą udzielenia kredytu inwestycyjnego przeznaczonego na nabycie GWI, w wysokości 15 mln zł dostępnego w trzech transzach po 5 mln zł. Umowa zawarta została na okres do 31 grudnia 2020 r. Oprocentowanie kredytu ustalone zostało według zmiennej stopy procentowej równej stawce WIBOR 3M powiększonej o marżę banku w stosunku rocznym,
- w dniu 27 marca 2015 r. spółka Apator Elkomtech SA zawarła z Bankiem Handlowym w Warszawie SA umowę dotyczącą udzielenia kredytu w rachunku bieżącym w wysokości 3 mln zł. Umowa zawarta została na okres do 17 marca 2016 r. Oprocentowanie kredytu zostało ustalone w oparciu o zmienną stopę procentową WIBOR 1M powiększonej o marżę banku w stosunku rocznym,
- w dniu 5 maja 2015 r. spółka Apator Powogaz SA zawarła z ING Bank Śląski SA umowę o udzielenie kredytu inwestycyjnego w kwocie do 64 mln zł. Kredyt był przeznaczony na refinansowanie akwizycji spółki Miitors ApS (do kwoty 24 mln zł), pozostałe środki (do kwoty 40 mln zł) mogły być wykorzystane na finansowanie potencjalnych inwestycji. Kredyt został udzielony na okres siedmiu lat tj. do dnia 30 listopada 2022 r. Oprocentowanie kredytu zostało ustalone w oparciu o zmienną stopę procentową WIBOR 1M powiększonej o marżę banku w stosunku rocznym. Zgodnie z aneksem nr 3 z dnia 30 grudnia 2015 r. okres finansowania puli

Nazwa jednostki:	Apator SA		Strona 27
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2015 – 31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

40 mln zł skrócono do 30.12.2015 r. Z kolei aneksem nr 2 z dnia 6 listopada 2015 r. Apator Telemetry została dopisana do kredytu inwestycyjnego jako dodatkowy kredytobiorca z limitem 3,5 mln zł,

- w dniu 5 maja 2015 r. spółka Apator Powogaz zawarła z ING Bank Śląski SA umowę o dotyczącą udzielenia kredytu refinansowego w kwocie 800 tys. EUR (3,3 mln zł wg kursu kupna banku dominującego z dnia 31 grudnia 2015 r. równego 1 EUR = 4,1472 PLN). Umowa zawarta została na okres do 29 grudnia 2017 r. Oprocentowanie kredytu zostało ustalone w oparciu o zmienną stopę procentową EURIBOR 1M powiększoną o marżę banku w stosunku rocznym,
- w dniu 23 maja 2015 r. spółka Apator Rector sp. z o.o. zawarła w Bankiem Millenium SA umowę dotyczącą udzielenia kredytu rewalwingowego w wysokości 17 mln zł. Umowa została zawarta na okres do 27 grudnia 2016 r. Oprocentowanie kredytu ustalone zostało według zmiennej stopy procentowej równej stawce WIBOR 1M powiększonej o marżę banku,
- w dniu 12 czerwca 2015 r. spółka Apator Metrix SA zawarła z Bankiem Millenium SA umowę dotyczącą udzielenia kredytu w rachunku bieżącym w wysokości 2 mln zł. Umowa zawarta została na okres do 11 czerwca 2017 r. Oprocentowanie kredytu ustalone zostało według zmiennej stopy procentowej równej stawce WIBOR 1M powiększonej o marżę banku w stosunku rocznym.

W 2015 r. żaden bank nie wypowiedział żadnej spółce grupy Apator umowy kredytowej, a spółki grupy Apator wywiązywały się z zobowiązań wynikających z zawartych umów kredytowych.

Wykaz wszystkich umów kredytowych obowiązujących w 2015 roku:

- Informację na temat wszystkich umów kredytowych zamieszczono w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym w punkcie 8.18 (Raport roczny RS – 2015).

3.3. Informacje na temat pożyczek

W 2015 r. spółki grupy Apator nie udzielały pożyczek podmiotom spoza grupy Apator.

Wykaz pożyczek udzielonych w ramach grupy kapitałowej:

1. Spółka Apator Rector sp. z o.o. posiada pożyczkę od Apator SA w wysokości 9 mln zł, oprocentowaną według zmiennej stopy procentowej określanej jako suma stopy WIBOR 1M oraz marży w wysokości 0,9% w skali roku. Odsetki naliczane są w okresach jednomiesięcznych. Na dzień 31.12.2015 r. stan wykorzystanej pożyczki wynosi 6,1 mln zł.
2. Podmiot zależny Apator Metrix SA udzielił swojej jednostce zależnej GWi Ltd. pożyczek w łącznej wysokości 1.875 tys. GBP. Na dzień 31 grudnia 2015 r. wysokość pożyczek wynosiła 1.487 tys. GBP (tj. 8,3 mln zł wg kursu kupna banku dominującego z dnia 31 grudnia 2015 r. równego 1 GBP = 5,5834 PLN) i uregulowane zostały wszystkie naliczone odsetki.

Podmiot, któremu udzielono pożyczki	Tytułem	Kwota pożyczki wg umowy	Data udzielenia pożyczki	Stan na 31.12.2015 r.	Waluta	Termin wymagalności	Stopa procentowa
GW Ltd.	pożyczka udzielona na bieżącą działalność spółki	1 600 000	05.09.2012 r.	1 212 000	GBP	2016 r.	3 p.p. powyżej stopy bazowej Barclays Bank PLC
GW Ltd.	pożyczka udzielona na bieżącą działalność spółki	75 000	03.10.2012 r.	75 000	GBP	2016 r.	3 p.p. powyżej stopy bazowej Barclays Bank PLC

Nazwa jednostki:	Apator SA			Strona 28
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2015 – 31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)	
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)			

Podmiot, któremu udzielono pożyczki	Tytułem	Kwota pożyczki wg umowy	Data udzielenia pożyczki	Stan na 31.12.2015 r.	Waluta	Termin wymagalności	Stopa procentowa
GWI Ltd.	pożyczka udzielona na bieżącą działalność spółki	50 000	17.07.2013 r.	50 000	GBP	2016 r.	3 p.p. powyżej stopy bazowej Barclays Bank PLC
GWI Ltd.	pożyczka udzielona na bieżącą działalność spółki	50 000	20.08.2013 r.	50 000	GBP	2016 r.	3 p.p. powyżej stopy bazowej Barclays Bank PLC
GWI Ltd.	pożyczka udzielona na bieżącą działalność spółki	100 000	04.11.2013 r.	100 000	GBP	2016 r.	3 p.p. powyżej stopy bazowej Barclays Bank PLC
Podsumowanie		1 875 000		1 487 000	GBP		

3. Podmiot zależny Apator Powogaz SA udzielił swojej jednostce zależnej Apator Miitors ApS pożyczek w łącznej wysokości 1.400 tys. EUR. Na dzień 31 grudnia 2015 r. wysokość pożyczek wynosiła łącznie 850 tys. EUR (tj. 3,6 mln zł wg kursu średniego NBP z dnia 31 grudnia 2015 r. równego 1 EUR = 4,2615 PLN). Odsetki regulowane są na koniec każdego roku kalendarzowego.

Podmiot, któremu udzielono pożyczki	Tytułem	Kwota pożyczki wg umowy	Data udzielenia pożyczki	Stan na 31.12.2015 r.	Waluta	Termin wymagalności	Stopa procentowa
Apator Miitors ApS	pożyczka udzielona na finansowanie spłaty obligacji	949 648	31.03.2015 r.	400 000	EUR	2018 r.	2%
Apator Miitors ApS	pożyczka udzielona na bieżącą działalność spółki	200 000	21.04.2015 r.	200 000	EUR	2018 r.	2%
Apator Miitors ApS	pożyczka udzielona na bieżącą działalność spółki	250 000	15.06.2015 r.	250 000	EUR	2018 r.	2%
Podsumowanie		1 399 648		850 000	EUR		

4. W dniu 1 lipca 2015 r. spółka Apator SA udzieliła pożyczki spółce zależnej Apator Metrix SA w wysokości 2 mln zł, przy stopie procentowej równej sumie WIBOR 1M oraz marży w wysokości 0,9% w stosunku rocznym. Pożyczka udzielona została na okres do 30.06.2016 r. Odsetki naliczane są w okresach jednomiesięcznych.
5. W dniu 28 września 2015 r. Apator Elkomtech SA udzielił pożyczki spółce zależnej Apator Metrix SA w wysokości 2 mln zł na okres do 31.12.2015 r., przy stopie procentowej równej sumie stopy WIBOR 1M oraz marży wysokości 0,9% w stosunku rocznym. W dniu 6 października 2015 roku pożyczka została w całości spłacona.
6. Po okresie bilansowym, w dniu 28 stycznia 2016 r. Apator Elkomtech SA udzielił pożyczki podmiotowi dominującemu Apator SA w wysokości 3 mln zł na okres do 31.03.2016 r., przy stopie procentowej równej sumie stopy WIBOR 3M oraz marży wysokości 1,3% w stosunku rocznym. Spłata pożyczki nastąpiła w dniu 14 marca 2016 r.

Pożyczki otrzymane od podmiotów spoza grupy Apator:

1. Spółka GWi posiada pożyczkę w wysokości 1,7 mln GBP (tj. 9,8 mln PLN) zaciągniętą w BI Group PLC. Do dnia 30.11.2015 r. spółka spłaciła pierwszą część pożyczki w wysokości 0,1 mln GBP, spłata kolejnych części będzie następować ze środków obrotowych GWi według następującego harmonogramu:

Nazwa jednostki:	Apator SA			Strona 29
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2015 – 31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)	
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)			

- nie później niż do 30 listopada 2016 roku: 0,1 mln GBP,
- nie później niż do 30 listopada 2017 roku: 0,6 mln GBP,
- nie później niż do 30 listopada 2018 roku: 0,9 mln GBP.

3.4. Informacja o poręczeniach i gwarancjach

3.4.1. Informacja o udzielonych i otrzymanych poręczeniach

Poręczenia udzielone przez podmioty w ramach grupy kapitałowej:

1. Spółka Apator Powogaz udzieliła:
 - w dniu 20 marca 2014 r. poręczenia cywilno – prawnego dla Apator SA do kwoty 100 mln zł. Poręczenie stanowiło zabezpieczenie spłaty kredytu długoterminowego na nabycie akcji Elkomtech SA i zostało udzielone do 30 czerwca 2019 r. Prowizja należna spółce Apator Powogaz SA z tytułu udzielenia poręczenia wynosiła 0,8% w stosunku rocznym. Poręczenie mogło zostać zniesione w przypadku, gdy wskaźnik Dług / EBITDA (liczony dedykowanym przez bank wzorem) dla spółki Apator SA kształtować się będzie poniżej 3,5 przez kolejne dwa kwartały kalendarzowe - Spółka Apator SA spełniła ten warunek i w dniu 9 grudnia 2015 r. bank zwolnił powyższe poręczenie,
 - poręczenia weksla zabezpieczającego gwarancję ubezpieczeniową usunięcia wad i usterek wykonania kontraktu przez spółkę zależną Apator Telemetry Sp. z o.o. na kwotę 15 tys. zł dla Zarządu Gospodarki Komunalnej w Jerzycach Sp. z o.o. Ważność poręczenia upłynęła po dniu bilansowym, tj. 13 stycznia 2016 roku.
2. Spółka Apator SA udzieliła:
 - poręczenia do kwoty 23 mln zł spółce Apator Rector, dotyczącego spłaty dwóch kredytów zaciągniętych w Banku Millennium na podstawie umów: o kredyt w rachunku bieżącym do dnia 27.12.2016 r. (6 mln zł) i o kredyt rewolwingowy do dnia 27.12.2016 r. (17 mln zł). Prowizja z tytułu udzielenia poręczenia wynosi 0,8% w stosunku rocznym za każdy rozpoczęty kwartał.

Poręczenia otrzymane od podmiotów spoza GK Apator:

- od dnia 17 września 2014 r. do 30 listopada 2015 r. Apator SA był stroną umowy poręczenia udzielonego do kwoty 400 tys. zł przez p. Jacka Waksmundzkiego (poręczenie wygasło po zwróceniu gwarancji należytego wykonania udzielonej przez Raiffeisen Bank S.A.).

3.4.2. Informacja o udzielonych i otrzymanych gwarancjach

Na dzień 31 grudnia 2015 r. grupa kapitałowa Apator posiadała aktywne gwarancje wystawione przez:

1. Bank Handlowy w Warszawie S.A.:
 - z tytułu gwarancji należytego wykonania w wysokości 454 tys. zł maksymalnie do 10 września 2020 roku.
2. TU Euler Hermes S.A.:
 - z tytułu gwarancji należytego wykonania w wysokości 5.136 tys. zł maksymalnie do 30 stycznia 2018 roku;
 - z tytułu rękojmi i gwarancji jakości w wysokości 1.527 tys. zł maksymalnie do 30 czerwca 2017 roku;
 - z tytułu wadium w wysokości 1.450 tys. zł do 31 stycznia 2016 roku.

Nazwa jednostki:	Apator SA			Strona 30
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2015 – 31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)	
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)			

3. Bank Millennium S.A.:
 - z tytułu gwarancji należytego wykonania w wysokości 229 tys. zł maksymalnie do 15 stycznia 2020 roku;
 - z tytułu wadium w wysokości 111 tys. zł do 31 stycznia 2016 roku.
4. BZ WBK S.A.:
 - z tytułu rękojmi i gwarancji jakości w wysokości 61 tys. zł do 28 czerwca 2016 roku.
5. TU ERGO HESTIA S.A.:
 - z tytułu gwarancji należytego wykonania w wysokości 92 tys. zł maksymalnie do 31 grudnia 2015 roku;
6. InterRisk TU S.A.:
 - z tytułu gwarancji należytego wykonania w wysokości 237 tys. zł maksymalnie do 31 grudnia 2016 roku;
 - z tytułu rękojmi i gwarancji jakości w wysokości 159 tys. zł do 8 stycznia 2021 roku;
7. TU Europa S.A.:
 - z tytułu gwarancji należytego wykonania w wysokości 300 tys. zł do 3 grudnia 2017 roku.

Ponadto:

- spółka Apator SA w dniu 28 września 2015 r. zleciła bankowi Raiffeisen Bank wystawienie gwarancji należytego wykonania umowy obowiązującej do dnia 30.10.2017 r. na kwotę 900 tys. zł przez podmiot zależny Apator Rector sp. z o.o. dla RWE Group Business Services Polska sp. z o.o. Apator SA otrzyma od Apator Rector sp. z o.o. prowizję w wysokości poniesionych na rzecz banku kosztów oraz wynagrodzenia w wysokości 5% od kwoty udzielonej gwarancji,
- spółka Apator SA udzieliła National Industry Group Ltd. gwarancji na kwotę 4,5 mln GBP (tj. 26,9 mln zł) celem zabezpieczenia spłaty przez spółkę zależną Apator Metrix SA odroczonej w czasie płatności za udziały GWI. Gwarancja udzielona została na okres do 2020 roku. Apator SA otrzymuje od Apator Metrix SA prowizję w wysokości 0,8% w skali roku z tytułu udzielenia gwarancji,
- spółka Apator SA otrzymała w dniu 23 kwietnia 2015 r. gwarancję płatniczą na kwotę 400 tys. zł, wystawioną przez Exatel S.A., z terminem do 22 kwietnia 2016 roku,
- spółka Apator Metrix SA udzieliła gwarancji spółce zależnej GWI do maksymalnej kwoty 6,7 mln GBP, tj. 35,4 mln zł na okres 3 lat z opcją przedłużenia na kolejne 4 lata. Gwarancja stanowi zabezpieczenie współpracy pomiędzy GWI a National Grid Gas PLC w ramach napraw, remontów i dostaw gazomierzy oraz regulatorów,
- spółka Apator Metrix SA udzieliła BI Group PLC gwarancji spłaty pożyczki zaciągniętej przez GWI w kwocie 1,7 mln GBP, tj. 9,8 mln zł.

4. Postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej

Prowadzone postępowania (w tym dwa lub więcej postępowań) dotyczące zobowiązań lub wierzytelności spółki Apator SA lub jednostek od niej zależnych, toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej dotyczące emitenta i spółek zależnych nie stanowią 10% kapitałów własnych emitenta.

Nazwa jednostki:	Apator SA			Strona 31
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2015 – 31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)	
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)			

5. Informacja o transakcjach zawartych na warunkach innych niż rynkowe

W 2015 r. spółki grupy Apator nie zawierały żadnych transakcji z podmiotami powiązanymi, które byłyby zawarte na warunkach innych niż rynkowe.

Transakcje spółki Apator SA i jednostek zależnych z podmiotami powiązanymi w okresie od stycznia do grudnia 2015 r. obejmowały transakcje, które są typowe, zawierane na warunkach rynkowych, a ich charakter wynika z bieżącej działalności operacyjnej prowadzonej przez Apator SA i jednostki zależne. Współpraca pomiędzy spółkami grupy Apator odbywa się na warunkach rynkowych i dotyczy głównie:

- ciepłomierzy – współpraca Apator SA i Apator Powogaz SA,
- wodomierzy, ciepłomierzy i podzielników kosztów – współpraca pomiędzy spółkami grupy Apator Powogaz,
- wyprasek z tworzyw sztucznych do gazomierzy – współpraca Apator SA i Apator Metrix SA,
- gazomierzy – współpraca Apator Metrix SA a GWi,
- sprzedaży eksportowej na rynek niemiecki i do innych krajów poprzez Apator GmbH – Apator SA, Pafal SA, Apator Metrix SA,
- elektronicznych liczników energii elektrycznej – współpraca pomiędzy Apator SA i FAP Pafal SA realizowana od 2010 r. do końca I kwartału 2015 r.

W zakresie działalności finansowej pomiędzy spółkami grupy Apator przekazywane są dywidendy. W 2015 roku podmiot dominujący Apator SA otrzymał od spółek zależnych dywidendy w łącznej wysokości 51.959 tys. zł, tj. o 30% wyższe niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Dywidendy od spółek zależnych obejmowały następujące kwoty:

- 50.381 tys. zł z wyników roku 2014,
- 1.578 tys. zł zaliczki na poczet dywidendy wypłaconej przez Apator Mining z wyników 2015 r.

Z kolei spółka Apator SA wypłaciła spółce zależnej Apator Mining sp. z o. o. następujące dywidendy:

- 1.800 tys. zł z tytułu drugiej części dywidendy z zysku za rok 2014,
- 1.080 tys. zł z tytułu zaliczki na poczet dywidendy z wyników roku 2015.

6. Informacje o zawartych znaczących umowach

6.1. Umowy zawarte z osobami zarządzającymi

W spółkach grupy Apator nie występują żadne nietypowe umowy zawarte pomiędzy tymi spółkami a osobami zarządzającymi, w zakresie rekompensaty w przypadku:

- rezygnacji lub zwolnienia z zajmowanego stanowiska bez ważnej przyczyny,
- gdy odwołanie lub zwolnienie następuje z powodu połączenia emitenta przez przejęcie.

6.2. Umowy zawarte pomiędzy akcjonariuszami spółki Apator SA

Spółka Apator SA nie posiada informacji o jakichkolwiek umowach zawartych pomiędzy akcjonariuszami.

Nazwa jednostki:	Apator SA			Strona 32
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2015 – 31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)	
Poziom zaokrągleri:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)			

6.3. Umowy handlowe

W 2015 r. spółki grupy Apator zawierały następujące znaczące umowy handlowe (o wartości ponad 10% kapitałów własnych Apator SA) dla działalności grupy:

- w dniu 12 stycznia 2015 r. spółka zależna Apator Powogaz SA zawarła ze spółką stowarzyszoną ZAO Teplovodomer ramową umowę o współpracy na rok 2015 o wartości 42,8 mln zł na dostawę wodomierzy i ciepłomierzy,
- w okresie 12 miesięcy do grudnia 2015 r. spółki grupy Apator zawarły z podmiotami Grupy Tauron umowy, które łącznie spełniły kryterium umowy znaczącej. Całkowita wartość tych umów wynosi 31 mln zł i dotyczy głównie dostaw liczników energii elektrycznej w 2016 r.,
- w okresie 12 miesięcy spółki grupy Apator zawarły ze spółkami wchodzącymi w skład RWE Polska umowy, które łącznie spełniły kryterium umowy znaczącej. Całkowita wartość tych umów wynosi 30 mln zł i dotyczy głównie dostaw liczników energii elektrycznej do RWE Stoen Operator sp. z o. o. do stycznia 2017 r.,
- w dniu 1 września 2015 r. spółka pośrednio zależna George Wilson Industries Ltd. zawarła umowę ze spółką Landis+Gyr AG umowę o szacowanej wartości 33,8 mln zł. Umowa dotyczy dostawy przemysłowych gazomierzy inteligentnych na rynek holenderski. Dostawy będą realizowane w latach 2016-2020 r. Umowa została zawarta w wyniku przetargu ogłoszonego przez Liander NV, w ramach którego Landis+Gyr AG został zakwalifikowany jako jeden z dostawców.

Po okresie sprawozdawczym spółki grupy Apator zawarły następujące znaczące umowy handlowe:

- w dniu 11 stycznia 2016 r. spółka Apator Powogaz SA zawarła ze spółką stowarzyszoną ZAO Teplovodomer z siedzibą Mytiszczi (Rosja) ramową umowę o współpracy o wartości 8 mln EUR (tj. 34,8 mln zł). Przedmiotem umowy jest dostawa wodomierzy i ciepłomierzy,
- w dniu 29 stycznia 2016 r. spółka Apator Metrix SA zawarła ze spółką Flonidan A/S umowę o szacowanej łącznej wartości 28 mln EUR (tj. ok. 125 mln PLN). Przedmiotem umowy jest dostawa gazomierzy na rynek holenderski. Dostawy będą realizowane w latach 2016-2020 r. Umowa została zawarta w wyniku przetargu ogłoszonego przez Liander NV, w ramach którego Flonidan A/S został zakwalifikowany jako jeden z dostawców,
- w dniu 1 lutego 2016 r. spółka Apator SA zawarła umowę w ramach przetargu ogłoszonego przez PGE Dystrybucja SA na dostawy jednofazowych i trójfazowych liczników energii elektrycznej o wartości 31,7 mln zł w 2016 r. z opcją dostaw na 2017 r. o wartości 39,8 mln zł.

6.4. Umowy współpracy lub kooperacji

W 2015 roku grupa Apator nie zawierała znaczących umów w zakresie współpracy lub kooperacji.

6.5. Umowy ubezpieczenia

W grupie Apator umowy ubezpieczenia mienia i odpowiedzialności cywilnej zawierane są kompleksowo dla spółek grupy. Od dnia 1 lipca 2015 r. do dnia 30 czerwca 2016 r. obowiązuje kolejny kompleksowy program w tym zakresie, obejmujący:

- 1) Umowy zawarte z grupą ubezpieczycieli PZU SA/STU Ergo Hestia SA dotyczące ubezpieczenia:
 - odpowiedzialności cywilnej w związku z prowadzoną działalnością i wprowadzeniem do obrotu produktu ,
 - mienie od wszystkich ryzyk,
 - utraty zysku na bazie ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk,
 - maszyn od uszkodzeń,
 - maszyn elektrycznych od szkód elektrycznych,

Nazwa jednostki:	Apator SA			Strona 33
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2015 – 31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)	
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)			

- sprzętu elektronicznego od wszystkich ryzyk,
- mienia w transporcie na terenie kraju i zagranicą.

Łączna wartość składek spółek z tytułu powyższego ubezpieczenia wynosi 521 tys. zł, natomiast łączna suma ubezpieczenia wynosi 697 mln zł (wartości te dotyczą okresu od 1 lipca 2015 r. do 30 czerwca 2016 r.).

2) Umowy zawarte z PZU SA dotyczące ubezpieczenia:

- komunikacyjnego,
- w podróży.

Łączna wartość składek spółek z tytułu powyższego ubezpieczenia wynosi 77 tys. zł, natomiast łączna suma ubezpieczenia wynosi 2,9 mln zł (wartości te dotyczą okresu od 1 lipca 2015 r. do 30 czerwca 2016 r.)

3) Ponadto zostały zawarte umowy z:

- AIG Europe Limited Sp. z o.o. - w ramach polisy podstawowej,
- ACE European Group Ltd. Sp. z o.o., HCC International Insurance Company PLC oraz TUiR Allianz Polska SA - w ramach polisy nadwyżkowej w zakresie ubezpieczenia odpowiedzialności członków władz spółek.

Łączna wartość składek spółek z tytułu powyższego ubezpieczenia wynosi 110 tys. zł, natomiast łączna suma ubezpieczenia wynosi 100 mln zł (wartości te dotyczą okresu od 1 lipca 2015 r. do 30 czerwca 2016 r.).

Umowy ubezpieczenia mienia i odpowiedzialności cywilnej nie zawierają zapisów dotyczących specyficznych warunków, które odbiegałyby od warunków powszechnie stosowanych dla tego typu umów.

7. Prognoza skonsolidowanych wyników finansowych na 2016 r.

Prognoza skonsolidowanych wyników finansowych na 2016 rok przedstawia się następująco:

Wyszczególnienie	Prognoza na rok 2016	Wykonanie 2015 roku	Dynamika
Skonsolidowane przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	850 000	768 510	110,6%
Skonsolidowany zysk netto	80 000	62 841	127,3%

Przy sporządzaniu powyższej prognozy uwzględniono następujące założenia:

- cel przychodów ze sprzedaży na poziomie 850 mln zł zakłada wzrost organiczny, nie uwzględnia ewentualnych akwizycji oraz bierze pod uwagę łączną wartość podpisanych umów na dzień sporządzenia niniejszego raportu,
- cel wyniku netto na poziomie 80 mln zł zakłada odwrócenie straty netto w spółce Apator Rector oraz realizację marży wyniku netto na poziomie 9,4%, tj. poziomie zbliżonym do rentowności zrealizowanej w 2015 roku po eliminacji strat poniesionych przez Apator Rector,
- średnie kursy walutowe przyjęte w prognozie to 4,15 PLN/EUR, 3,95 PLN/USD oraz 5,95 PLN/GBP.

8. Perspektywy rozwoju działalności z uwzględnieniem elementów strategii

Grupa Apator działa zgodnie ze strategią rozwoju grupy na lata 2014 – 2019. Poziom realizacji strategii w 2015 r. przedstawia poniższa tabela:

Cele strategiczne 2014 – 2019		Realizacja 2015 rok	
Nazwa jednostki:	Apator SA	Strona 34	
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2015 – 31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Cele strategiczne 2014 – 2019	Realizacja 2015 rok
Zmiana modelu biznesowego	Model biznesowy zmieniony w 2014 r. Podział na segmenty: pomiarowy oraz automatyzacja sieci Konsekwentny rozwój grupy Apator w obszarze submeteringu, meteringu i smart gridu
Docelowy poziom przychodów powyżej PLN 1,5 mld (średnioroczny wzrost 15,1%)	Przychody: PLN 769 mln, wzrost o 6% r/r
Średnioroczna stopa wzrostu EBITDA w przedziale 10% – 15%	EBITDA: PLN 110 mln, spadek o 15,2% r/r
Ponad 60% przychodów z rynków zagranicznych	Udział eksportu: 44% - brak zagrożenia celu pomimo trudnej sytuacji w Rosji
50% EBITDA z sektora dystrybucji energii elektrycznej	35% EBITDA z sektora dystrybucji energii elektrycznej

Pośród czynników, które w największym stopniu będą determinować rozwój grupy Apator w perspektywie co najmniej kolejnego roku obrotowego należy wymienić:

- zakończenie realizacji opóźnionych kontraktów długoterminowych w Apator Rector sp. z o.o. oraz pozyskiwanie nowych zamówień,
- efekty działań optymalizujących koszty wytwarzania w linii energii elektrycznej (renegocjacja cen, wdrażania zamienników, inicjatywy technologiczne),
- efekty wprowadzanej polityki zabezpieczeń w zakresie waluty USD,
- uruchomienie dostaw gazomierzy na rynek holenderski w ramach zawartych istotnych kontraktów z Landis&Gyr AG oraz Flonidan A/S,
- zakończenie procesu opracowania technologii wytwarzania dla pierwszej grupy wodomierzy ultradźwiękowych (do zimniej wody) i uruchomienie ich sprzedaży,
- prowadzenie intensywnych prac rozwojowych w zakresie inteligentnych rozwiązań (np. nowe technologie komunikacji bezprzewodowej, gazomierze z własnym liczydłem elektronicznym),
- integrację biznesową w segmencie automatyzacji sieci elektroenergetycznej w ramach smart grid (linie: sterowania i nadzoru nad siecią elektroenergetyczną, łączeniowa, ICT),
- kształtowanie się sytuacji w otoczeniu makroekonomicznym
- doskonalenie organizacji grupy kapitałowej, w tym większa konsolidacja funkcji wsparcia,

W 2016 rok grupa kapitałowa Apator w składzie rozszerzonym o kolejne spółki posiadające dodatkowe kompetencje w zakresie rozwoju produktów oraz z wysokim backlogiem, szczególnie w zakresie liczników energii elektrycznej i gazomierzy. Wzrost sprzedaży przewiduje się we wszystkich głównych grupach produktowych, a na szczególną uwagę zasługuje powrót Apator Metrix i GWi na rynek holenderski z dostawami gazomierzy inteligentnych. Działania podjęte w ramach planu naprawczego w Apator Rector w 2015 r. mają na celu wyjście ze strat i powrót do nowej kontraktacji o dobrej rentowności.

9. Czynniki ryzyka i zagrożeń

Najistotniejsze ryzyka i zagrożenia zidentyfikowane dla podmiotu dominującego i grupy kapitałowej są następujące:

Nazwa jednostki:	Apator SA		Strona 35
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2015 – 31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

I. Ryzyka strategiczne:**1) Ryzyko nieosiągnięcia celów strategicznych**

Realizując przyjętą strategię rozwoju, Zarząd Apator SA widzi pewne ryzyka związane z:

- opóźnieniem integracji produktowej w segmencie smart grid w wyniku opóźnień w realizacji kontraktów długoterminowych przez Apator Rector (linia ICT) dla energetyki zawodowej.
Działania: wdrożono program naprawczy przy udziale firmy zewnętrznej specjalizującej się w restrukturyzacji trudnych kontraktów długoterminowych, dokonano w 2015 r. zmian w Zarządzie spółki. Ponadto podmiot dominujący udziela wsparcia organizacyjnego oraz wsparcia finansowego, niezbędnego dla utrzymania płynności finansowej spółki,
- spadkiem rentowności w linii liczników energii elektrycznej i gazu.
Działania: poszukiwanie i wdrażanie działań naprawczych mających na celu obniżenie kosztów wytwarzania liczników.
- opóźnieniami we wdrożeniu technologii związanych ze smart meteringiem na rynku polskim.

2) Ryzyka związane z integracją przejętych podmiotów w ramach realizowanych procesów akwizycyjnych są następujące:

- w ramach segmentu automatyzacji pracy sieci – integracja rozwiązań oferowanych przez spółki tego segmentu oraz wypracowanie pozycji lidera przez spółkę Apator Elkomtech SA,
- dla linii wody i ciepła – industrializacja rozwiązań w zakresie wodomierzy ultradźwiękowych zaprojektowanych przez Apator Miitors ApS,
- dla linii gaz – ryzyko związane z wejściem na rynek brytyjski przez spółkę GWi wraz z Apator Metrix SA w zakresie gazomierzy inteligentnych.

II. Ryzyka operacyjne:**1) Ryzyko związane z realizacją długoterminowych umów**

Ryzyko dotyczy realizacji istotnych umów z klientami zagranicznymi, szczególnie w ramach przetargów zagranicznych. Ryzyko wiąże się z niedotrzymaniem standardów jakościowych produktów oraz terminów dostaw, które w konsekwencji mogą doprowadzić do nałożenia wysokich kar umownych oraz utraty dobrego wizerunku grupy.

2) Ryzyko gospodarcze

Ryzyko związane jest z dużym udziałem eksportu grupy Apator i dotyczy sytuacji gospodarczej panującej na głównych rynkach eksportowych, szczególnie Rosji. Ponadto, przejściowo może mieć wpływ również sytuacja w Polsce związana ze zmianą władz w spółkach pozostających pod kontrolą Skarbu Państwa. Może to spowodować przejściowe spowolnienie w realizacji programów inwestycyjnych lub częściową zmianę ich kierunków.

3) Ryzyko poziomu jakości

Grupa Apator wdraża w szerokim zakresie nowe produkty (np. liczniki smart, ultradźwiękowe) i rozwiązania (np. technologie komunikacyjne), co wiąże się z ryzykiem ewentualnych wad jakościowych z uwagi na zakłócenia technologiczne wymuszające częste zmiany produktu.

4) Ryzyko komodytyzacji rozwiązań i technologii

Ryzyko związane jest z szerokim upowszechnieniem nowych rozwiązań i technologii oraz dynamicznym postępem technologicznym, które prowadzą do presji na obniżanie kosztów i cen produktów lub usług w wyniku dostosowania się do sytuacji rynkowej.

Nazwa jednostki:	Apator SA			Strona 36
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2015 – 31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)	
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)			

5) Ryzyka regulacyjne, ryzyka braku standardów technicznych dla nowoczesnych technologii (smart metering, automatyzacja sieci)

Ryzyko dotyczy możliwości zmian regulacji prawnych w otoczeniu grupy kapitałowej lub sytuacji, w których istnieją niejasne regulacje lub ich brak. Ryzyko związane jest również z brakiem standardów i specyfikacji technicznych dla nowoczesnych technologii, częstej zmiany tych wymagań podczas realizacji rozpoczętych kontraktów, które prowadzą do ograniczenia elastyczności i szybkości reagowania biznesu i wprowadzania dodatkowych odpowiedzialności na zarządzających. Ze względu na to, że proces oczekiwania na zatwierdzenia nowych wymagań/specyfikacji, prekwalifikacji lub certyfikacji w segmentach „Smart Metering” i „Smart Grids” może być długi i niezależny od firmy, może to skutkować opóźnieniami we wprowadzeniu produktów na rynek albo opóźnieniami realizacji harmonogramu zawartych już długoterminowych kontraktów.

Grupa ogranicza powyższe ryzyko angażując się we współpracę z polskimi i europejskimi organizacjami branżowymi (np. PTPIREE, KIGEIT, KSPG, ESMIG, G3-PLC Alliance, PRIME Alliance, OSGP Alliance (ESNA), które mają realny wpływ na kreowanie i zatwierdzanie standardów technicznych i regulacje branżowe.

6) Ryzyko utraty kluczowych pracowników

Sektor zaawansowanych technologii, w którym działa grupa Apator opera się na kompetencjach i wiedzy jej kluczowych pracowników, przede wszystkim w działach R&D oraz kluczowej kadry zarządzającej.

W celu minimalizacji ryzyka wdrażany jest program projektów HR, obecnie dla linii biznesowych dedykowanych do obsługi energetyki zawodowej.

III. Ryzyka finansowe:

1) Ryzyka walutowe, ich wpływ na wzrost kosztów produkcji

Grupa Apator osiąga przychody na rynkach zagranicznych, jak również importuje materiały i komponenty, w związku z powyższym jej wyniki uzależnione są od kształtowania się kursów walutowych.

Tendencja w zakresie kształtowania się kursu PLN/USD w 2015 roku była niekorzystna dla grupy Apator i spowodowała znaczący wzrost kosztów materiałowych. Deprecjacja PLN względem USD zapoczątkowana w II półroczu 2014 r. ze szczególnym nasileniem na przełomie roku 2014 i 2015, spowodowała wzrost poziomu cen surowców i materiałów. Średni kurs PLN/USD w okresie czterech kwartałów 2015 r. wyniósł 3,77; podczas gdy średni kurs USD/PLN w analogicznym okresie roku poprzedniego wyniósł 3,15.

W zakresie kształtowania się waluty EUR w stosunku do PLN niekorzystna tendencja z I półrocza 2015 r., która wpływała na obniżenie wpływów eksportowych, została zahamowana i w IV kwartale nastąpiło umocnienie się waluty euro.

W celu minimalizacji ryzyka walutowego, grupa Apator od wielu lat prowadzi politykę zabezpieczeń w zakresie kursu EUR oraz poczynszy od II półrocza 2015 r. również w zakresie waluty USD.

Stan kontraktów terminowych zabezpieczających walutę EUR na dzień 31 grudnia 2015 r. wynosił 41.500 tys. EUR z następującymi terminami realizacji:

- W 2016 r.: 25.090 tys. EUR po średnioważonym kursie 4,32 zł,
- W 2017 r.: 16.410 tys. EUR po średnioważonym kursie 4,30 zł.

Średnioważony kurs realizacji wszystkich kontraktów e EUR na lata 2016-2017 wynosi 4,31 zł.

2) Ryzyko związane z płynnością finansową

Ryzyko zarządzane jest poprzez bieżącą i okresową analizę spływu należności, jak i terminowe regulowanie zobowiązań, utrzymanie odpowiednich poziomów kowenantów określonych w umowach kredytowych.

Nazwa jednostki:	Apator SA			Strona 37
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2015 – 31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)	
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)			

Grupa Apator posiada prawidłową płynność finansową, natomiast w ramach grupy, jednostkowo, bez wsparcia podmiotu dominującego, problemy z płynnością posiadałby spółka Apator Rector sp. z o.o.

3) Ryzyko podatkowe

Przepisy dotyczące podatku od towarów i usług, podatku dochodowego od osób prawnych, fizycznych, czy składek na ubezpieczenia społeczne podlegają zmianom, wskutek czego niejednokrotnie brak jest odniesienia do utrwalonych regulacji bądź precedensów prawnych. Obowiązujące przepisy zawierają również niejasności, które powodują różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych zarówno między organami państwowymi, jak i między organami państwowymi i przedsiębiorstwami. Rozliczenia podatkowe oraz inne (na przykład celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów, które uprawnione są do nakładania istotnych kar, a ustalone w wyniku kontroli dodatkowe kwoty zobowiązań muszą zostać wpłacone wraz z odsetkami. Zjawiska te powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest wyższe niż istniejące zwykle w krajach o bardziej rozwiniętym systemie podatkowym.

Dostarczanie zaawansowanych technologicznie wyrobów dla najbardziej wymagających klientów w Polsce i za granicą RP, jest aktualnie istotnym czynnikiem rozwoju biznesu w grupie, przynoszącym stabilne zyski, niemniej z uwagi na osiągniętą skalę i tempo rozwoju, a także na fakt, że złożoność przedmiotu realizacji umów na dostawy produktów wymaga niejednokrotnie udziału w międzynarodowych konsorcjach, automatycznie zwiększa związane z prowadzeniem działalności międzynarodowej ryzyka finansowe. Jednym z elementów ryzyka są ryzyka podatkowe związane z przepływem towarów pomiędzy firmami współpracującymi w ramach realizacji umów i pochodzącymi z różnych krajów i towarzyszącymi tym transakcjom interpretacjami podatkowymi.

Rozliczenia podatkowe mogą zostać poddane kontroli przez okres pięciu lat. W efekcie kwoty wykazane w sprawozdaniu finansowym mogą ulec zmianie w późniejszym terminie po ostatecznym ustaleniu ich wysokości przez organa skarbowe. Grupa Apator stoi na stanowisku, że utworzono odpowiednie rezerwy w odniesieniu do prawdopodobnych i możliwych do kwantyfikacji ryzyk zobowiązań.

IV. Inne kategorie ryzyka:

Ryzyko organizacji grupy Apator i zarządzania korporacyjnego

Ryzyko związane z nieefektywną współpracą pomiędzy spółkami grupy Apator w zakresie procesów zarządczych, sprawozdawczości oraz zarządzania informacją. Może to mieć negatywny wpływ na działalność grupy poprzez niepełną realizację celów strategicznych lub wydłużony proces ich realizacji.

Kontrola biznesowa w grupie Apator realizowana jest poprzez nadzór właścicielski, ustanowione prawo wewnętrzne w formie wytycznych korporacyjnych, działalność komitetów powołanych w ramach grupy Apator, kontroling oraz działania CFO.

Nazwa jednostki:	Apator SA			Strona 38
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2015 – 31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)	
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)			

10. Ład korporacyjny

Do końca 2015 roku obowiązywał zbiór zasad ładu korporacyjnego, ujęty w „Dobrych Praktykach Spółek Notowanych na GPW”, stanowiący załącznik do Uchwały Rady Giełdy nr 19/1307/2012 z dnia 21 listopada 2012 r.

Począwszy od 1 stycznia 2016 roku obowiązującym zbiorem zasad ładu korporacyjnego są „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW 2016”, które uchwalone zostały na mocy Uchwały Nr 26/1413/2015 Rady Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. z dnia 13 października 2015 r.

Aktualny zbiór zasad ładu korporacyjnego oraz jego archiwalne wersje dostępne są na stronie internetowej Giełdy Papierów Wartościowych SA w Warszawie pod adresem: https://www.gpw.pl/dobre_praktyki_spolek_regulacje.

10.1. Zasady ładu korporacyjnego obowiązujące w 2015 roku

Spółka Apator SA w 2015 roku przestrzegała zasad ładu korporacyjnego, które ujęte zostały w "Dobrych Praktykach Spółek Notowanych na GPW", stanowiące załącznik do Uchwały Rady Giełdy nr 19/1307/2012 z dnia 21 listopada 2012 roku, za wyjątkiem:

- zasady I.12. w zakresie zapewnienia akcjonariuszom możliwości wykonywania osobiście lub przez pełnomocnika prawa głosu w toku walnego zgromadzenia, poza miejscem odbywania walnego zgromadzenia, przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej.

Uzasadnienie: Zarząd Apator SA powziął decyzję o niewdrożeniu tej zasady z powodu braku zainteresowania akcjonariuszy powyższym rozwiązaniem oraz koniecznością poniesienia stosownych nakładów finansowych związanych z dostosowaniem infrastruktury technicznej.

- zasady III.6 w zakresie spełnienia kryteriów niezależności od spółki i podmiotów pozostających w istotnym powiązaniu ze spółką przez przynajmniej dwóch członków rady nadzorczej.

Uzasadnienie: W związku z zakończeniem kadencji Rady Nadzorczej Apator SA oraz dokonaniem w dniu 22 czerwca 2015 r. przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Apator SA wyboru nowego składu Rady Nadzorczej, w którym tylko jeden członek spełnia kryterium niezależności, spółka przestała spełniać zasadę nr III.6 od dnia 23 czerwca 2015 r.

- zasady IV.10 w zakresie udziału akcjonariuszy w walnym zgromadzeniu przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, polegającego na:

- 1) transmisji obrad walnego zgromadzenia w czasie rzeczywistym,
- 2) dwustronnej komunikacji w czasie rzeczywistym, w ramach której akcjonariusze mogą wypowiadać się w toku obrad walnego zgromadzenia przebywając w miejscu innym niż miejsce obrad.

Uzasadnienie: W związku z koniecznością poniesienia przez spółkę dodatkowych kosztów oraz brakiem zainteresowania akcjonariuszy powyższym rozwiązaniem Zarząd Apator SA podjął powyższą decyzję o niewdrażaniu zasady. W celu umożliwienia akcjonariuszom zapoznania się z przebiegiem obrad, spółka dokonuje zapisu przebiegu obrad w formie wideo i upublicznia go na swojej stronie internetowej pod adresem www.apator.com.

Nazwa jednostki:	Apator SA		Strona 39
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2015 – 31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

10.2. Zasady ładu korporacyjnego obowiązujące od 2016 roku

Od 1 stycznia 2016 roku obowiązują zasady ładu korporacyjnego zawarte w „Dobrych Praktykach Spółek Notowanych na GPW 2016”, które uchwalone zostały na mocy Uchwały Nr 26/1413/2015 Rady Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. z dnia 13 października 2015 roku..

Według Zbioru Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW 2016 spółka stosuje wszystkie rekomendacje za wyjątkiem poniższej:

- rekomendacji IV.R.2: „Jeżeli jest to uzasadnione z uwagi na strukturę akcjonariatu lub zgłaszane spółce oczekiwania akcjonariuszy, o ile spółka jest w stanie zapewnić infrastrukturę techniczną niezbędną dla sprawnego przeprowadzenia walnego zgromadzenia przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, powinna umożliwić akcjonariuszom udział w walnym zgromadzeniu przy wykorzystaniu takich środków, w szczególności poprzez:

- 1) transmisję obrad walnego zgromadzenia w czasie rzeczywistym,
- 2) dwustronną komunikację w czasie rzeczywistym, w ramach której akcjonariusze mogą wypowiadać się w toku obrad walnego zgromadzenia, przebywając w miejscu innym niż miejsce obrad walnego zgromadzenia,
- 3) wykonywanie, osobiście lub przez pełnomocnika, prawa głosu w toku walnego zgromadzenia.”.

Uzasadnienie: powyższa rekomendacja nie jest stosowana z uwagi na uwarunkowania prawne jak i techniczne. Statut Apator SA w kształcie obecnie obowiązującym nie przewiduje możliwości brania udziału w walnym zgromadzeniu przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej w szczególności poprzez dwustronną komunikację w czasie rzeczywistym. W celu umożliwienia akcjonariuszom zapoznania się z przebiegiem obrad, spółka dokonuje transmisji obrad w czasie rzeczywistym, a zapis przebiegu obrad w formie video umieszczany jest na stronie internetowej pod adresem www.apator.com.

Dodatkowo, w zakresie zasad szczegółowych, spółka nie stosuje jednej zasady:

- II.Z.3: „Przynajmniej dwóch członków rady nadzorczej spełnia kryteria niezależności, o których mowa w zasadzie II.Z.4”.

Uzasadnienie: w dniu 22 czerwca 2015 r. Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy spółki dokonało wyboru sześciu członków Rady Nadzorczej na nową 5-letnią kadencję, z których jeden spełnia kryteria niezależności określone w zasadzie II.Z.4.

10.3. Akcjonariusze Apator SA posiadający bezpośrednio lub pośrednio znaczne pakiety akcji

Poniżej przedstawiono akcjonariuszy Apator SA posiadających bezpośrednio lub pośrednio znaczne pakiety akcji (powyżej 5% głosów na walnym zgromadzeniu) wraz ze wskazaniem liczby posiadanych przez te podmioty akcji, ich procentowego udziału w kapitale zakładowym, liczby głosów z nich wynikających i ich procentowego udziału w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu zgodnie ze stanem na 31 grudnia 2015 roku.

Wyszczególnienie	Stan na 31 grudnia 2015 r.					
	Akcje imienne	Akcje na okaziciela	Suma akcji	Liczba głosów	Udział w kapitale	Udział w głosach
Mariusz Lewicki	1 164 669	889 331	2 054 000	5 548 007	6,20%	9,94%
Tadeusz Sosgórnik	993 102	907 401	1 900 503	4 879 809	5,74%	8,75%
Danuta Guzowska	954 214	566 065	1 520 279	4 382 921	4,59%	7,86%

Nazwa jednostki:	Apator SA			Strona 40	
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2015 – 31.12.2015		Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)	
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)				

Wyszczególnienie	Stan na 31 grudnia 2015 r.					
	Akcje imienne	Akcje na okaziciela	Suma akcji	Liczba głosów	Udział w kapitale	Udział w głosach
Zbigniew Jaworski	760 848	585 537	1 346 385	3 628 929	4,07%	6,50%
Apator Mining sp. z o. o.	0	3 600 000	3 600 000	3 600 000	10,87%	6,45%
Janusz Marzygliński	818 092	216 612	1 034 704	3 488 980	3,13%	6,25%
Pozostali	2 869 686	18 781 471	21 651 157	30 260 215	65,40%	54,25%
Podsumowanie	7 560 611	25 546 417	33 107 028	55 788 861	100%	100%

10.4. Dywidenda

Dywidenda z zysku za rok 2014:

Zwyczajne Walne Zgromadzenie w dniu 22 czerwca 2015 roku podjęło uchwałę o wypłacie dywidendy z wypracowanego zysku za rok obrotowy 2014 w łącznej kwocie 26 485 622,40 zł. Dywidenda dla akcjonariuszy wyniosła 0,80 zł brutto na 1 akcję. W dniu 12 grudnia 2014 roku wypłacono zaliczkę na poczet tej dywidendy w wysokości 0,30 zł brutto na 1 akcję, zaś pozostałą zadeklarowaną część (tj. w wysokości 0,50 zł brutto na 1 akcję) wypłacono w dniu 14 lipca 2015 roku.

Deklaracja wypłaty dywidendy z zysku za rok 2015:

Deklarowana łączna kwota dywidendy z wypracowanego zysku za rok obrotowy 2015 ma wynosić 33 107 028 zł, co oznacza wypłatę 1 zł brutto na jedną akcję. Ostateczną decyzję podejmą akcjonariusze na Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu, które zaplanowane jest na 13 czerwca 2016 roku. W dniu 18 listopada 2015 roku Zarząd Apator SA zdecydował o wypłacie zaliczki na poczet dywidendy za 2015 rok w łącznej kwocie 9 932 108,40 zł, co daje 0,30 zł brutto na jedną akcję. Zaliczkę wypłacono w dniu 18 grudnia 2015 roku.

10.5. Opis głównych cech stosowanych systemów kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych

Jednostkowe sprawozdania finansowe spółki Apator SA oraz skonsolidowane sprawozdania finansowe grupy Apator sporządzane są przez Dział Księgowości i Podatków spółki Apator SA, funkcjonujący w pionie Dyrektora ds. Finansowych. Sprawozdania te sporządzane są zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości (MSR), Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) oraz związanymi z nimi interpretacjami ogłoszonymi w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej. Ponadto sporządzane sprawozdania finansowe oparte są o Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 r. (z późniejszymi zmianami) w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim.

Sprawozdawczość i księgowość w spółkach Pafal SA, Apator Metrix SA, Apator Powogaz SA i Apator Control Sp. z o. o. odbywa się z wykorzystaniem Zintegrowanego Systemu Zarządzania BaaN IV, zaś spółka Apator SA wykorzystuje od 1 stycznia 2015 r. nowszą, kompatybilną wersję systemu ERP Infor LN, których konfiguracja odpowiada obowiązującym w Apator SA zasadom rachunkowości oraz zawiera instrukcje i mechanizmy kontrolne zapewniające spójność i integralność danych, w tym m.in.: kontrole spójności danych, kontrole uprawnień. Obecnie trwają intensywne prace nad uruchomieniem wdrożenia Infor LN ERP w firmie Apator Elkomtech SA i Apator Rector sp. z o.o. (planowana data zakończenia wdrożenia to 31 grudnia 2016 roku). Zintegrowany System Zarządzania umożliwia kontrolę prawidłowości zaewidencjonowanych operacji, pozwala na identyfikację osób wprowadzających i akceptujących poszczególne transakcje. Dostęp do danych finansowych jest ograniczony przez system uprawnień.

Nazwa jednostki:	Apator SA		Strona 41
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2015 – 31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Uprawnienia dostępu do systemu są nadawane w zakresie zależnym od przypisanej roli i zakresu odpowiedzialności danej osoby i podlegają ścisłej kontroli.

Każda ze spółek wchodzących w skład grupy Apator prowadzi politykę rachunkowości w oparciu o wspólne zasady (polityka rachunkowości) przyjęte w grupie. Określają one główne zasady ewidencji zdarzeń. Jednakże podstawowymi elementami procesu sporządzania sprawozdań są przyjęte dla wszystkich podmiotów grupy Apator wspólne zasady rachunkowości, oparte głównie o rozwiązania stosowane w podmiocie dominującym Apator SA. W konsekwencji prowadzonej ewidencji powstają księgi rachunkowe poszczególnych spółek grupy, będące w dalszej kolejności podstawą sporządzenia jednostkowych sprawozdań finansowych przez wszystkie podmioty grupy. Jednostkowe sprawozdania finansowe są podstawą do sporządzania skonsolidowanych sprawozdań grupy Apator. W procesie konsolidacji sprawozdań stosowane są jednolite zasady i procedury konsolidacji danych finansowych, zapewnione między innymi poprzez ujednolicone elektroniczne raporty, automatyczne walidacje spójności danych w tych raportach.

W procesie sporządzania sprawozdań finansowych zidentyfikowano następujące ryzyka:

- błędnych danych wejściowych,
- niewłaściwej prezentacji danych,
- efektów błędnych szacunków dokonanych przez niezależnych doradców (aktuariusze, rzeczoznawcy),
- na etapie konsolidacji danych finansowych grupy Apator - niewłaściwej integracji danych pochodzących ze spółek, które nie posiadają wdrożonego zintegrowanego systemu zarządzania ERP z danymi spółek, w których system ten funkcjonuje.

Wszystkie wymienione obszary ryzyka minimalizowane są przez systemy wewnętrznej i zewnętrznej kontroli oraz przez wspólne dla wszystkich spółek grupy Apator zasady prowadzonej rachunkowości. Bezpośrednio odpowiedzialnym za minimalizowanie poziomu istniejącego ryzyka, a także za identyfikację nowych zagrożeń jest Zarząd Apator SA, który na bieżąco ocenia skuteczność systemu kontroli wewnętrznej w procesie sporządzania sprawozdań finansowych. Założeniem efektywnego systemu kontroli wewnętrznej w sprawozdawczości finansowej jest zapewnienie poprawności informacji finansowych zawartych w sprawozdaniach finansowych oraz poprawność sposobu ich prezentacji. Poprawność ta realizowana jest poprzez badanie zgodności z przepisami i wytycznymi prawa finansowego oraz z regulacjami wewnętrznymi, a także poprzez audit oparty o normy EN ISO 9001:2008. Kontrola wewnętrzna sprawowana jest także przez Dział Kontrolingu Apator SA oraz bezpośrednio przez każdego pracownika (w tym przez system samooceny), jego zwierzchnika i osoby z nim współpracujące oraz przez kierowników jednostki organizacyjnej w zakresie jakości i poprawności wykonywania przez poszczególnych pracowników ich czynności (rozdział obowiązków, kilkustopniowa autoryzacja danych, weryfikacja poprawności otrzymanych danych). Celem jest zapewnienie zgodności tych czynności z procedurami i mechanizmami kontroli wewnętrznej.

Na każdym etapie sporządzania sprawozdań finansowych jednym z podstawowych mechanizmów kontrolnych (zewnętrznych) jest okresowa weryfikacja sprawozdań finansowych przez niezależnego biegłego rewidenta, a w szczególności badanie (Apator SA) i przegląd (pozostałe spółki grupy) sprawozdań półrocznych oraz badanie sprawozdań rocznych (wszystkie spółki grupy). Podmiot, który ma pełnić funkcję biegłego rewidenta w spółce Apator SA i grupie Apator jest wybierany przez Radę Nadzorczą Apator SA w taki sposób, aby zapewniona była niezależność przy realizacji powierzonych mu zadań. Wszystkie spółki grupy Apator są badane przez ten sam podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych. Wyniki przeglądów i badań są przedstawiane przez audytora Zarządowi i Komitetowi Audytu Rady Nadzorczej.

W procesie monitorowania skuteczności systemu kontroli wewnętrznej uczestniczy Komitet Audytu Rady Nadzorczej Apator SA. Jego podstawowym zadaniem jest doradztwo na rzecz Rady Nadzorczej w kwestiach dotyczących:

- jednostkowej i skonsolidowanej sprawozdawczości finansowej,

Nazwa jednostki:	Apator SA		Strona 42
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2015 – 31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

- kontroli wewnętrznej,
- zarządzania ryzykiem oraz współpracy z biegłymi rewidentami.

Dane finansowe, które są podstawą sprawozdań finansowych i raportów okresowych, służą także do comiesięcznej sprawozdawczości finansowej i operacyjnej. Po zamknięciu księgowym miesięcznego okresu rozliczeniowego, kierownictwo wyższego szczebla (zarząd, dyrekcja) pod nadzorem rady nadzorczej dokonuje comiesięcznej analizy wyników finansowych spółki Apator SA, poszczególnych spółek grupy Apator oraz skonsolidowanych wyników grupy Apator. Analiza osiągniętych rezultatów dokonywana jest poprzez porównanie ich do przyjętych założeń biznesowych zawartych w budżecie rocznym, budżecie danego okresu i w strategii rozwoju. Zidentyfikowane odchylenia są na bieżąco analizowane przez pryzmat ich wpływu na bieżące wyniki spółki i grupy Apator oraz podejmowane są w związku z tym ewentualne działania korygujące. Ponadto w grupie Apator dokonuje się corocznych przeglądów planów biznesowych, zarówno w odniesieniu do wszystkich jednostek z grupy kapitałowej oraz całej grupy Apator. W proces budżetowania, obejmujący wszystkie obszary funkcjonowania, zaangażowane jest całe kierownictwo wyższego i średniego szczebla. Przygotowany budżet jest przyjmowany przez zarząd spółki oraz zatwierdzany przez radę nadzorczą.

Na podstawie przeprowadzonej oceny stosowanych procedur, Zarząd Apator SA stwierdza, że na dzień 31 grudnia 2015 roku nie istniały okoliczności, które mogłyby w negatywny sposób wpłynąć na skuteczność kontroli wewnętrznej w zakresie sporządzania sprawozdań finansowych.

10.6. Wykazanie posiadaczy wszelkich papierów wartościowych, które dają specjalne uprawnienia kontrolne, wraz z opisem tych uprawnień

Każda akcja na okaziciela daje prawo do jednego głosu, natomiast akcje imienne są akcjami uprzywilejowanymi w ten sposób, że jedna akcja daje prawo do czterech głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy. Zasady zbywania akcji imiennych i ich zamiany reguluje Statut Apator SA.

Na dzień 31 grudnia 2015 r. kapitał zakładowy spółki składał się z 33.107.028 akcji o wartości nominalnej 0,10 zł każda. W poniższej tabeli przedstawiono strukturę akcji Apator SA na koniec 2015 r.

Akcje i głosy	Stan na 31 grudnia 2015 r.			
	Liczba akcji	Struktura akcji %	Liczba głosów	Struktura głosów %
Akcje imienne	7 560 611	22,84%	30 242 444	54,21%
Akcje na okaziciela	25 546 417	77,16%	25 546 417	45,79%
Ogółem akcje	33 107 028	100,00%	55 788 861	100,00%

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania (po dniu bilansowym), tj. na 25 kwietnia 2016 r., po przeprowadzonej konwersji 30.030 akcji imiennych w dniu 29 stycznia 2016 r. (powyższa konwersja nie ma jeszcze odzwierciedlenia w Statucie Apator SA), struktura akcji Apator SA kształtuje się następująco:

Akcje i głosy	Stan na 25 kwietnia 2016 r.			
	Liczba akcji	Struktura akcji %	Liczba głosów	Struktura głosów %
Akcje imienne	7 530 581	22,75%	30 122 324	54,11%
Akcje na okaziciela	25 576 447	77,25%	25 576 447	45,89%
Ogółem akcje	33 107 028	100,00%	55 698 771	100,00%

Nazwa jednostki:	Apator SA		Strona 43
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2015 – 31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

10.7. Ograniczenia w zakresie wykonywania prawa głosu z akcji

Nie występują jakiegokolwiek ograniczenia odnośnie wykonywania prawa głosu, takie jak:

- ograniczenie wykonywania prawa głosu przez posiadaczy określonej części lub liczby głosów,
- ograniczenia czasowe dotyczące wykonywania prawa głosu,
- zapisy, zgodnie z którymi, przy współpracy spółki, prawa kapitałowe związane z papierami wartościowymi są oddzielone od posiadania papierów wartościowych.

10.8. Wykazanie wszelkich ograniczeń dotyczących przenoszenia prawa własności akcji spółki Apator SA

Akcje imienne uprzywilejowane podlegają ograniczeniom w ich zbywaniu. Akcje te mogą być zbywane przez akcjonariuszy oraz ich spadkobierców lub następców prawnych jedynie na rzecz akcjonariuszy posiadających akcje imienne. Zbycie akcji imiennych na rzecz innych osób niż akcjonariusze posiadający akcje imienne wymaga zezwolenia Zarządu. Jeżeli Zarząd nie wyrazi zgody na przeniesienie akcji powinien w terminie 60 dni: wskazać innego nabywcę, określić cenę zgodną z kursem akcji na okaziciela z dnia złożenia wniosku. Jeżeli Zarząd w ciągu 60 dni od dnia pisemnego złożenia wniosku o zezwolenie na zbycie akcji nie zajmie stanowiska, to zbycie akcji nie podlega żadnym ograniczeniom.

Akcje na okaziciela nie podlegają żadnym ograniczeniom w zakresie przenoszenia prawa własności.

10.9. Opis zasad dotyczących powoływania i odwoływania osób zarządzających oraz ich uprawnień, w szczególności prawo do podjęcia decyzji o emisji lub wykupie akcji

10.9.1. Walne Zgromadzenie

Zgodnie ze Statutem spółki Apator SA, wyłącznie do kompetencji Walnego Zgromadzenia Apator SA należy podjęcie decyzji o:

- emisji akcji, obligacji zamiennych lub z prawem pierwszeństwa,
- nabyciu akcji w celu ich umorzenia,
- podwyższeniu lub obniżeniu kapitału zakładowego,
- ustaleniu liczby, wyborze i odwoływaniu Członków Rady Nadzorczej.

10.9.2. Rada Nadzorcza

Rada Nadzorcza Apator SA działa w oparciu o przepisy Kodeksu spółek handlowych, Statutu Apator SA oraz Regulaminu Rady Nadzorczej Apator SA. Statut oraz Regulamin Rady Nadzorczej Apator SA dostępne są na stronie internetowej Apator SA pod adresem: www.apator.com w sekcji Relacje Inwestorskie.

Rada Nadzorcza sprawuje stały nadzór nad działalnością spółki we wszystkich dziedzinach jej działalności. Nie ma prawa wydawania Zarządowi wiążących poleceń dotyczących prowadzenia spraw Spółki. Rada Nadzorcza wykonuje swoje obowiązki kolegialnie, może jednak delegować swoich Członków do samodzielnego pełnienia czynności nadzorczych.

Nazwa jednostki:	Apator SA			Strona 44
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2015 – 31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)	
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)			

Członkowie Rady Nadzorczej Apator SA powoływani są i odwoływani przez Walne Zgromadzenie, które ustala liczbę członków Rady Nadzorczej oraz ich wynagrodzenie. Członkowie Rady Nadzorczej powinni posiadać należyłą wiedzę i doświadczenie. Rada Nadzorcza może składać się z 5 do 7 członków, wybieranych przez Walne Zgromadzenie, na okres 5 lat, na wspólną kadencję. Zmniejszenie się liczby Członków Rady Nadzorczej w trakcie kadencji do nie mniej niż 5 członków nie powoduje konieczności uzupełnienia składu Rady Nadzorczej.

Rada Nadzorcza na pierwszym posiedzeniu wybiera ze swego grona Przewodniczącego i Zastępcę Przewodniczącego.

Członków Rady Nadzorczej wiąże zakaz konkurencji. Członkami Rady Nadzorczej nie mogą być: Członek Zarządu, Prokurent, Likwidator, Kierownik oddziału lub zakładu, zatrudniony w spółce Główny Księgowy, Radca Prawny lub Adwokat osoby, które podlegają bezpośrednio Członkowi Zarządu. Ponadto Członkami Rady Nadzorczej nie mogą być Członkowie Zarządu spółki zależnej.

Dopuszczalne jest podejmowanie uchwał przez Radę Nadzorczą w trybie pisemnym lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość. Do ważności uchwał Rady Nadzorczej wymagane jest by wszyscy Członkowie Rady Nadzorczej zostali powiadomieni o treści uchwały Rady Nadzorczej. Podejmowanie uchwał w powyższym trybie nie dotyczy wyborów Przewodniczącego i Zastępcy Przewodniczącego Rady Nadzorczej, powołania Członka Zarządu oraz odwołania i zawieszania w czynnościach Członka Zarządu.

Uchwały, w tym w trybie pisemnym lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość zapadają bezwzględłą większością głosów przy udziale:

- co najmniej 3 członków przy składzie pięcioosobowym rady nadzorczej,
- co najmniej 4 członków przy składzie powyżej pięciu osób.

Uchwały Rady zapadają bezwzględłą większością głosów obecnych.

Walne Zgromadzenie uchwała Regulamin Rady Nadzorczej.

Rada Nadzorcza nie ma uprawnień do podejmowania decyzji o emisji lub wykupie akcji.

10.9.3. Zarząd

Zarząd Apator SA działa w oparciu o przepisy Kodeksu Spółek Handlowych, Statut spółki oraz Regulamin Zarządu Apator SA. Statut spółki oraz Regulamin Zarządu Apator SA dostępne są na stronie internetowej Apator SA pod adresem: www.apator.com w sekcji Relacje Inwestorskie.

Członkowie Zarządu Apator SA są powoływani i odwoływani zgodnie z przepisami Kodeksu Spółek Handlowych oraz postanowieniami Statutu spółki. Zarząd Apator SA składa się z jednego do pięciu członków powołanych na trzy lata przez Radę Nadzorczą na wspólną kadencję. Rada Nadzorcza podejmuje uchwały w sprawie:

- ustalenia liczby członków Zarządu spółki,
- powoływania Prezesa Zarządu, a następnie na jego wniosek pozostałych członków Zarządu,
- odwoływanie członków Zarządu spółki,
- zawieszania w czynnościach z ważnych powodów wszystkich lub poszczególnych członków Zarządu,
- delegowania członków Rady Nadzorczej do czasowego, wykonywania czynności członków Zarządu,
- ustalenia dla Zarządu wynagrodzenia z uwzględnieniem jego charakteru motywacyjnego.

Członkowie Zarządu mogą być w każdej chwili odwołani przez Radę Nadzorczą lub Walne Zgromadzenie przed upływem kadencji. Nie uchybia to ich roszczeniom z umowy o pracę.

Zarząd kieruje całokształtem działalności spółki, reprezentuje spółkę na zewnątrz, zarządza jej majątkiem i wszelkimi sprawami nie zastrzeżonymi dla innych organów, odpowiada za należyte prowadzenie księgowości spółki oraz ściśle

Nazwa jednostki:	Apator SA		Strona 45
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2015 – 31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

przestrzega postanowień Statutu, Regulaminu Zarządu i uchwał władz spółki. Zarząd w swych działaniach ma na względzie przede wszystkim interes spółki. Pracami Zarządu kieruje Prezes Zarządu. Uchwały Zarządu zapadają bezwzględną większością głosów. W przypadku równości głosów decyduje głos Prezesa Zarządu.

Do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych spółki i składania podpisów upoważnieni są każdy członek Zarządu samodzielnie lub Prokurent. Każdy z członków Zarządu ma prawo i obowiązek prowadzenia spraw spółki, nie przekraczających zakresu zwykłych czynności spółki.

Prokurenta powołuje Zarząd. Udzieloną prokurę może odwołać każdy Członek Zarządu.

Członków Zarządu oraz Prokurentów wiąże zakaz konkurencji.

Rada Nadzorcza uchwała Regulamin Zarządu.

Zarząd spółki nie ma uprawnień do podejmowania decyzji o emisji lub wykupie akcji.

10.10. Opis zasad zmiany Statutu Apator SA

Zmiana Statutu Apator SA należy zgodnie z par. 14 pkt 14 Statutu spółki do kompetencji Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy i może być uchwalona większością trzech czwartych głosów. W przypadku zamiaru zmiany Statutu, w ogłoszeniu o zwołaniu Walnego Zgromadzenia powołuje się dotychczas obowiązujące postanowienia, jak również treść projektowanych zmian. W uchwale zmieniającej Statut, Walne Zgromadzenie może upoważnić Radę Nadzorczą do ustalenia jednolitego tekstu Statutu lub wprowadzenia innych zmian o charakterze redakcyjnym.

Zmiana Statutu staje się skuteczną z chwilą wpisu zmian do KRS. Obowiązek zgłoszenia zmian Statutu spoczywa na Zarządzie spółki. Zgodnie z par. 430 KSH, Zarząd zobowiązany jest zgłosić zmianę Statutu w ciągu 3 miesięcy od powzięcia odpowiedniej uchwały przez Walne Zgromadzenie, jednakże art. 22 Ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym obliuguje do złożenia wniosku o wpis do Rejestru nie później niż w ciągu 7 dni od dnia zdarzenia uzasadniającego dokonanie wpisu

10.11. Zasady działania walnego zgromadzenia

Sposób działania walnego zgromadzenia i jego zasadnicze uprawnienia oraz opis praw akcjonariuszy i sposobu ich wykonywania, w szczególności zasady wynikające z regulaminu walnego zgromadzenia, o ile informacje w tym zakresie nie wynikają wprost z przepisów prawa zawarte są poniżej.

Walne Zgromadzenie działa w oparciu o przepisy Kodeksu spółek handlowych, Statut spółki oraz Regulamin Walnego Zgromadzenia Apator SA. Statut spółki oraz Regulamin Walnych Zgromadzeń Apator SA dostępne są na stronie internetowej Apator SA pod adresem: www.apator.com w sekcji Relacje Inwestorskie.

Walne Zgromadzenia są zwyczajne i nadzwyczajne. Zwyczajne Walne Zgromadzenie zwołuje się corocznie, najpóźniej do końca miesiąca czerwca.

Walne Zgromadzenia zwołuje się przez ogłoszenie w sposób określony w Kodeksie spółek handlowych dla spółek publicznych, co najmniej na 26 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia. Prawo uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu mają tylko osoby będące akcjonariuszami spółki na 16 dni przed datą Walnego Zgromadzenia (dzień rejestracji uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu):

- uprawnieni z akcji imiennych i świadectw tymczasowych oraz zastawnicy i użytkownicy, którym przysługuje prawo głosu, mają prawo uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu, jeżeli są wpisani do księgi akcyjnej w dniu rejestracji uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu;

Nazwa jednostki:	Apator SA			Strona 46
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2015 – 31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)	
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)			

- listę uprawnionych z akcji na okaziciela do uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu spółka ustala się na podstawie wykazu sporządzonego przez KDPW SA na zasadach określonych przez Kodeks spółek handlowych.

Akcjonariusze mogą uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu oraz wykonywać prawo głosu osobiście lub przez pełnomocnika; mogą także głosować odmiennie z każdej z posiadanych akcji. Każda akcja imienna serii A jest uprzywilejowana i posiada cztery głosy, natomiast każda akcja na okaziciela posiada jeden głos.

Akcjonariusze reprezentujący, co najmniej połowę kapitału zakładowego lub co najmniej połowę ogółu głosów w Spółce mogą zwołać Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie wyznaczając przewodniczącego tego Zgromadzenia.

Akcjonariusz lub akcjonariusze reprezentujący, co najmniej 1/20 kapitału zakładowego mogą:

- żądać zwołań Nadzwyczajnego Zgromadzenia i umieszczenia określonych spraw w porządku obrad tego Zgromadzenia. Żądanie zwołania Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia należy złożyć Zarządowi na piśmie lub w postaci elektronicznej;
- żądać umieszczenia określonych spraw w porządku obrad najbliższego Walnego Zgromadzenia. Żądanie powinno zostać zgłoszone Zarządowi nie później niż na 21 dni przed wyznaczonym terminem Zgromadzenia. Zarząd jest obowiązany niezwłocznie, jednak nie później niż na 18 dni przed wyznaczonym terminem Walnego Zgromadzenia, ogłosić zmiany w porządku obrad, wprowadzone na żądanie akcjonariuszy. Ogłoszenie następuje w sposób właściwy dla zwołania Walnego Zgromadzenia;
- przed terminem Walnego Zgromadzenia zgłaszać Spółce na piśmie lub przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej projekty uchwał dotyczące spraw wprowadzonych do porządku obrad Walnego Zgromadzenia lub spraw, które mają zostać wprowadzone do porządku obrad. Spółka niezwłocznie ogłasza projekty uchwał na stronie internetowej. Każdy z akcjonariuszy może podczas Walnego Zgromadzenia zgłaszać projekty uchwał dotyczące spraw wprowadzonych do porządku obrad.

Na Walnym Zgromadzeniu powinni być obecni:

- członkowie Rady Nadzorczej i Zarządu spółki w składzie umożliwiającym udzielenie merytorycznej odpowiedzi na pytania zadawane w trakcie walnego zgromadzenia,
- biegły rewident, jeżeli przedmiotem obrad mają być sprawy finansowe spółki.

Walne Zgromadzenie jest ważne bez względu na liczbę obecnych akcjonariuszy i reprezentowanych na nim akcji chyba, że przepisy Kodeksu spółek handlowych stanowią inaczej.

Walne Zgromadzenie może podejmować uchwały jedynie w sprawach objętych porządkiem obrad, za wyjątkiem uchwał w sprawach porządkowych, które mogą dotyczyć tylko kwestii związanych z prowadzeniem obrad. Uchwała o zaniechaniu rozpatrywania sprawy umieszczonej w porządku obrad może zapaść jedynie w przypadku, gdy przemawiają za nią istotne powody. Wniosek w takiej sprawie musi być umotywowany. Walne Zgromadzenie nie może podjąć uchwały o zdjęciu z porządku obrad bądź o zaniechaniu rozpatrywania sprawy, umieszczonej w porządku obrad na wniosek akcjonariuszy.

Uchwały zapadają bezwzględną większością głosów, chyba że przepisy Statutu spółki lub Kodeksu spółek handlowych stanowią inaczej. Głosowania są jawne za wyjątkiem sytuacji określonych w art. 420 KSH, tj. tajne głosowania zarządza się:

- przy wyborach oraz nad wnioskami o odwołanie Członków organów spółki,
- wnioskami o pociągnięcie powyższych osób do odpowiedzialności,
- w sprawach osobowych,
- na żądanie choćby jednego akcjonariusza lub pełnomocnika obecnego na Walnym Zgromadzeniu.

Nazwa jednostki:	Apator SA		Strona 47
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2015 – 31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Uchwały Walnego Zgromadzenia obowiązują wszystkich akcjonariuszy.

10.12. Skład osobowy organów zarządzających i nadzorujących Apator SA oraz zmiany, które w nim zaszły w ciągu ostatniego roku obrotowego wraz z opisem działania

10.12.1. Struktura władz Apator SA na dzień 31 grudnia 2015 r.

10.12.2. Rada Nadzorcza

Skład Rady Nadzorczej Apator SA do 22 czerwca 2015 r. prezentował się następująco:

- Janusz Niedźwiecki - Przewodniczący Rady Nadzorczej,
- Mariusz Lewicki - Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej,
- Janusz Marzygliński - Członek Rady Nadzorczej,
- Danuta Guzowska - Członek Rady Nadzorczej,
- Krzysztof Kwiatkowski - Członek Rady Nadzorczej,
- Marcin Murawski - Członek Rady Nadzorczej.

W związku z upływem siódmej kadencji Rady Nadzorczej w roku obrotowym 2015, Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy podjęło uchwałę o powołaniu Członków Rady Nadzorczej na kolejną pięcioletnią kadencję w następującym składzie:

- Janusz Niedźwiecki - Przewodniczący Rady Nadzorczej,
- Mariusz Lewicki - Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej,
- Janusz Marzygliński - Członek Rady Nadzorczej,
- Danuta Guzowska - Członek Rady Nadzorczej,
- Kazimierz Piotrowski - Członek Rady Nadzorczej,
- Marcin Murawski - Członek Rady Nadzorczej.

Obecna kadencja Rady Nadzorczej kończy się w dniu odbycia Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy w 2020 roku.

Nazwa jednostki:	Apator SA		Strona 48
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2015 – 31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Stan posiadania akcji przez Członków Rady Nadzorczej na koniec 2015 r. kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	Stan na 31 grudnia 2015 r.			
	Akcje	Głosy	Udział w kapitale	Udział w głosach
Janusz Niedźwiecki	422 707	1 690 828	1,28%	3,03%
Mariusz Lewicki	2 054 000	5 548 007	6,20%	9,94%
Janusz Marzygliński	1 034 704	3 488 980	3,13%	6,25%
Danuta Guzowska	1 520 279	4 382 921	4,59%	7,86%
Kazimierz Piotrowski	597 147	2 147 853	1,80%	3,85%
Marcin Murawski	0	0	0,00%	0,00%
Podsumowanie	5 628 837	17 258 589	17,00%	30,94%

W trakcie 2015 r. Członkowie Rady Nadzorczej Apator SA pełnili również funkcje w organach nadzorczych spółek grupy Apator:

- Janusz Niedźwiecki - Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej Apator Metrix SA (do 30 czerwca 2015 r.),
- Mariusz Lewicki - Przewodniczący Rady Nadzorczej Apator Mining Sp. z o. o.,
Przewodniczący Rady Nadzorczej Apator Metrix SA,
Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej Apator Elkomtech SA;
- Janusz Marzygliński - Przewodniczący Rady Nadzorczej Apator Rector Sp. z o. o.,
Przewodniczący Rady Nadzorczej Apator Powogaz SA,
- Kazimierz Piotrowski - Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej Apator Metrix SA,
Członek Rady Nadzorczej Apator Mining Sp. z o. o.

Wynagrodzenia Członków Rady Nadzorczej nie stanowiły istotnej pozycji kosztów działalności spółki i nie wpływały w poważny sposób na jej wynik finansowy. Wynagrodzenia uzyskane w 2015 roku kształtują się następująco:

Wyszczególnienie	Wynagrodzenie z Apator SA	Wynagrodzenie z pozostałych spółek grupy Apator	Łączne wynagrodzenie
	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Janusz Niedźwiecki	78	19	97
Mariusz Lewicki	75	132	207
Janusz Marzygliński	75	96	171
Danuta Guzowska	75	0	75
Krzysztof Kwiatkowski (do 22.06.2015)	31	0	31
Marcin Murawski	75	0	75
Kazimierz Piotrowski (od 23.06.2015)	44	72	116
Podsumowanie	453	319	772

Sposób działania Rady Nadzorczej określony jest Kodeksie spółek handlowych, Statucie Apator SA oraz w Regulaminie Rady Nadzorczej Apator SA. Statut i Regulamin zamieszczone są na stronie internetowej spółki Apator SA pod adresem www.apator.com w sekcji Relacje Inwestorskie.

Według postanowień Statutu Rada Nadzorcza zbiera się raz na kwartał lub w miarę potrzeb częściowej, na zaproszenie Przewodniczącego Rady. W 2015 r. odbyło się 12 posiedzeń Rady Nadzorczej. Członkowie Rady Nadzorczej wykonywali swoje obowiązki osobiście w składzie umożliwiającym podejmowanie uchwał.

Nazwa jednostki:	Apator SA		Strona 49
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2015 – 31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

W obradach Rady Nadzorczej uczestniczyli członkowie Zarządu Apator SA w składzie umożliwiającym udzielenie merytorycznej odpowiedzi na pytania. Ponadto Zarząd dostarczał Radzie Nadzorczej wyczerpujących informacji o wszystkich istotnych sprawach dotyczących działalności spółki Apator SA i grupy Apator.

Na posiedzeniach Rady Nadzorczej zapadały uchwały w sprawach, które były wymieniane w porządku obrad przesłanym członkom Rady Nadzorczej w zawiadomieniu o posiedzeniu.

Działalność Rady Nadzorczej koncentrowała się wokół spraw mających istotne znaczenie dla działalności spółki Apator SA i grupy Apator. Rada Nadzorcza wykonuje stały nadzór nad działalnością spółki oraz pracą Zarządu poprzez:

- analizowanie materiałów otrzymywanych od Zarządu na wniosek Rady,
- uzyskiwanie informacji i szczegółowych wyjaśnień od Członków Zarządu i innych pracowników firmy w trakcie posiedzeń Rady Nadzorczej,
- uczestnictwo Członków Rady w posiedzeniach Zarządu,
- działania Komitetu Audytu,
- działania biegłego rewidenta, który w imieniu Rady dokonywał przeglądu i badania dokumentacji finansowo-księgowej oraz sporządzonych na jej podstawie sprawozdań finansowych.

W ramach Rady Nadzorczej działa Komitet Audytu, natomiast nie została powołana Komisja ds. nominacji i Komisja ds. wynagrodzeń

10.12.3. Komitet Audytu Rady Nadzorczej Apator SA

Rada Nadzorcza Apator SA w dniu 23 września 2009 r. powołała Komitet Audytu, który składa się z trzech członków, w tym Przewodniczącego, powołanych spośród jej członków.

Celem funkcjonowania Komitetu Audytu jest współpraca z biegłymi rewidentami oraz doradztwo na rzecz Rady Nadzorczej w kwestiach dotyczących:

- jednostkowej i skonsolidowanej sprawozdawczości finansowej,
- kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem.

Do głównych zadań Komitetu Audytu należy:

- monitorowanie procesu sprawozdawczości finansowej (badanie przyjętych standardów rachunkowości, obiegu informacji, sporządzanych dokumentów i planowanych zmian w tym zakresie),
- monitorowanie skuteczności systemów kontroli wewnętrznej oraz zarządzania ryzykiem,
- monitorowanie wykonywania czynności rewizji finansowej,
- monitorowanie niezależności biegłego rewidenta do badania sprawozdań finansowych.

Szczegółowe zasady pracy Komitetu Audytu określa Regulamin Komitetu Audytu Rady Nadzorczej Apator SA, który dostępny jest na stronie internetowej Apator SA pod adresem: www.apator.com w sekcji „Relacje Inwestorskie”.

Kadencja Komitetu Audytu jest wspólna dla jej członków i pokrywa się z kadencją Rady Nadzorczej.

Do dnia 22 czerwca 2015 roku Komitet Audytu działał w następującym składzie:

- Mariusz Lewicki - Przewodniczący Komitetu,
- Marcin Murawski - Członek Komitetu,
- Krzysztof Kwiatkowski - Członek Komitetu.

Krzysztof Kwiatkowski oraz Marcin Murawski spełniali kryteria niezależności od spółki Apator SA.

Nazwa jednostki:	Apator SA			Strona 50
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2015 – 31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)	
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)			

W związku z końcem kadencji w 2015 roku Rada Nadzorcza wybrała na członków Komitetu Audytu następujące osoby:

- Mariusz Lewicki - Przewodniczący Komitetu,
- Kazimierz Piotrowski - Członek Komitetu,
- Marcin Murawski - Członek Komitetu.

W związku z uchwaleniem nowej wersji Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW, obowiązujących od 1 stycznia 2016 r., nakładających obowiązek spełniania kryterium niezależności przez Przewodniczącego Komitetu Audytu, Pan Mariusz Lewicki złożył rezygnację z pełnienia funkcji Przewodniczącego Komitetu Audytu z dnia 17 grudnia 2015 r. Wobec powyższego Rada Nadzorcza wybrała z dniem 18 grudnia 2015 r. niezależnego Członka Komitetu – Pana Marcina Murawskiego na Przewodniczącego Komitetu Audytu Apator SA., w związku z czym skład Komitetu Audytu od dnia 18 grudnia 2015 r. prezentuje się następująco:

- Marcin Murawski - Przewodniczący Komitetu,
- Mariusz Lewicki - Członek Komitetu,
- Kazimierz Piotrowski - Członek Komitetu.

Marcin Murawski spełnia kryteria niezależności od spółki Apator SA.

Zgodnie z regulaminem posiedzenia Komitetu odbywają się nie rzadziej niż dwa razy do roku, przed opublikowaniem przez spółkę sprawozdań finansowych (półrocznych i rocznych). W 2015 r. odbyło się 8 posiedzeń Komitetu.

10.12.4. Zarząd Apator SA

Do dnia 30 marca 2015 roku Zarząd Apator SA działał w składzie czteroosobowym:

- Andrzej Szostak - Prezes Zarządu,
- Tomasz Habryka - Członek Zarządu,
- Jerzy Kuś - Członek Zarządu,
- Piotr Nowak - Członek Zarządu.

W dniu 30 marca 2015 r. p. Tomasz Habryka złożył rezygnację z pełnienia funkcji Członka Zarządu Apator SA z dniem 31 marca 2015 r. Rezygnacja wynika z powołania p. Tomasza Habryki na Prezesa Zarządu spółki zależnej Apator Elkomtech SA od dnia 1 lutego 2015 r. Od dnia 1 kwietnia 2015 r. skład Zarządu Apator SA prezentował się następująco:

- Andrzej Szostak - Prezes Zarządu,
- Jerzy Kuś - Członek Zarządu,
- Piotr Nowak - Członek Zarządu.

W dniu 22 czerwca 2015 roku pan Jerzy Kuś złożył rezygnację z pełnionej funkcji Członka Zarządu Apator SA. ze skutkiem na dzień 23 czerwca 2015 roku.

Powyższa zmiana spowodowała, iż od dnia 24 czerwca 2015 roku Zarząd Apator SA działał w następującym składzie dwuosobowym:

Nazwa jednostki:	Apator SA			Strona 51
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2015 – 31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)	
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)			

- Andrzej Szostak - Prezes Zarządu,
- Piotr Nowak - Członek Zarządu.

Po okresie sprawozdawczym w dniu 18 lutego 2016 roku, Rada Nadzorcza Apator SA podjęła decyzję o powołaniu z dniem 22 lutego 2016 roku Piotra Dobrowolskiego do pełnienia funkcji Członka Zarządu. W związku z powyższym, od 22 lutego 2016 roku Zarząd Apator SA działa w następującym składzie trzyosobowym:

- Andrzej Szostak - Prezes Zarządu,
- Piotr Nowak - Członek Zarządu,
- Piotr Dobrowolski - Członek Zarządu.

Ponadto w dniu 25.02.2016 r. Prezes Zarządu Apator SA – Andrzej Szostak poinformował, że nie będzie kandydował do Zarządu Apator SA na kolejną kadencję, która rozpocznie się z dniem 14 czerwca 2016 r.

W ciągu 2015 r. w spółce Apator SA prokurę miały udzielone następujące osoby:

- Mirosław Klepacki - Dyrektor ds. Aparatury Łączeniowej,
- Krzysztof Malec - Dyrektor ds. Operacyjnych,
- Jerzy Kuś - Dyrektor ds. Aparatury i Systemów Pomiarowych (od 24 czerwca 2015 r.).

W trakcie 2015 r. Członkowie Zarządu oraz Prokurenci wchodziłi w skład organów spółek zależnych:

- Andrzej Szostak - Przewodniczący Rady Nadzorczej Apator Elkomtech SA,
Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej Apator Rector sp. z o. o.,
Członek Rady Nadzorczej Apator Metrix SA (do 9 kwietnia 2015 r.),
Członek Rady Nadzorczej Apator Powogaz SA (do 13 kwietnia 2015 r.),
- Piotr Nowak - Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej Apator Powogaz SA (od 14 kwietnia 2015 r.),
Członek Rady Nadzorczej Apator Metrix SA (od 10 kwietnia 2015 r.),
- Tomasz Habryka - Członek Zarządu, następnie od 1 lutego 2015 r. Prezes Zarządu Apator Elkomtech SA,
Członek Rady Nadzorczej Apator Rector sp. z o.o.,
- Mirosław Klepacki - Prezes Zarządu Apator GmbH,
- Krzysztof Malec - Członek Rady Nadzorczej Pafal SA,
- Jerzy Kuś - Przewodniczący Rady Nadzorczej Apator Control sp. z o.o. (od 24 kwietnia 2015 r.),
Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej Pafal SA.

Stan posiadania akcji spółki Apator SA przez Członków Zarządu oraz Prokurentów przedstawia się następująco:

Wyszczególnienie	Stan na 31 grudnia 2015 r.			
	Akcje	Głosy	Udział w kapitale	Udział w głosach
Andrzej Szostak	0	0	-	-
Piotr Nowak	0	0	-	-
Jerzy Kuś	200	200	0,0006%	0,0004%
Mirosław Klepacki	0	0	-	-
Krzysztof Malec	99	396	0,0003%	0,0007%
Podsumowanie	299	596	0,0009%	0,0011%

Nazwa jednostki:	Apator SA		Strona 52
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2015 – 31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Przy podejmowaniu decyzji w sprawach spółki członkowie Zarządu działają w granicach uzasadnionego ryzyka gospodarczego, tzn. po rozpatrzeniu wszystkich informacji, analiz i opinii, które w ocenie Zarządu powinny być w danym przypadku wzięte pod uwagę ze względu na interes spółki. Biorą pod uwagę uzasadnione w długookresowej perspektywie interesy akcjonariuszy, wierzycieli, pracowników oraz innych podmiotów i osób współpracujących ze spółką w zakresie działalności gospodarczej, a także interesy społeczności lokalnych. Zarząd działał ze szczególną starannością, aby wszelkie transakcje z osobami, których interesy wpływały na interes spółki, były dokonywane na warunkach rynkowych.

10.13. Polityka wynagrodzeń Apator SA

W ciągu 2015 roku nie nastąpiły istotne zmiany w polityce wynagrodzeń. Członkowie Zarządu Apator SA zatrudnieni są na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony. W 2015 roku system wynagrodzeń dla Członków Zarządu spółki Apator SA składał się z wynagrodzenia stałego – zasadniczego oraz zmiennego – nagród rocznych oraz premii uznaniowych przyznawanych kwartalnie przez Radę Nadzorczą. Pozafinansowym składnikiem wynagrodzenia dla Członków Zarządu i kluczowych menedżerów spółki jest korzystanie z samochodów służbowych również do celów prywatnych.

Po zakończeniu stosunku pracy Członkom Zarządu przysługuje odprawa nie wyższa niż 6-miesięczne wynagrodzenie zasadnicze. Ponadto Prezesowi Zarządu oraz Członkowi Zarządu odpowiedzialnemu za obszar automatyzacji sieci (zatrudnionemu od 22 lutego 2016 roku) przysługuje odszkodowanie z tytułu zakazu konkurencji.

W celu zwiększania motywacyjnego charakteru premii oraz powiązania systemu premiowania członków Zarządu z realizacją Strategii rozwoju przyjętej na lata 2014-2019, premiowanie członków Zarządu uzależnione jest od:

- stopnia realizacji wyznaczonych inicjatyw strategicznych na dany rok, których zakres ustala Rada Nadzorczą,
- uzyskanych ocen dokonanych przez Radę Nadzorczą dotyczących osiągniętych przez spółkę kwartalnych wyników finansowych.

Rada Nadzorczą w drodze podjętej uchwały zatwierdziła do realizacji inicjatywy strategiczne na 2015 rok. Obejmowały one zarówno inicjatywy do wykonania na poziomie spółki Apator SA oraz całej grupy kapitałowej. Inicjatywy związane były przede wszystkim z wykonaniem planów finansowych, realizacją ustalonych zamierzeń rozwojowych w zakresie produktów i kosztów oraz udoskonalaniem systemów zarządzania. Stopień wykonania inicjatyw będzie stanowił podstawę przyznania premii rocznej dla Zarządu Apator SA po zatwierdzeniu sprawozdań finansowych i sprawozdań Zarządu oraz uzyskaniu absolutorium na Walnym Zgromadzeniu spółki.

Wynagrodzenie Członków Zarządu uzyskane w 2015 r. kształtuje się następująco:

Wyszczególnienie	Wynagrodzenie z Apator SA		Wynagrodzenie z pozostałych spółek grupy Apator	Łączne wynagrodzenie
	wynagrodzenie zasadnicze	premie i nagrody		
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Andrzej Szostak	603	378	106	1 087
Tomasz Habryka (do 31.03.2015 r.)	92	163	44	299
Jerzy Kuś (do 23.06.2015 r.)	172	189	24	385
Piotr Nowak	480	177	52	709
Podsumowanie	1 347	907	226	2 482

Nazwa jednostki:	Apator SA		Strona 53
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2015 – 31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Wynagrodzenia Członków Zarządu są ustalane na podstawie przejrzystych procedur i zasad, z uwzględnieniem jego charakteru motywacyjnego oraz zapewnienia efektywnego i płynnego zarządzania spółką. Wynagrodzenia odpowiadają kryteriom zakresu odpowiedzialności wynikającej z pełnionej funkcji, pozostając w rozsądnej relacji do poziomu wynagrodzenia członków zarządu w podobnych spółkach na porównywalnym rynku.

10.14. Polityka sponsoringowa w Apator SA

Prowadzona działalność sponsoringowa ukierunkowana jest na wspieranie Młodych Talentów i do jej głównych celów należy:

- zwiększenie stopnia postrzegania firmy na gruncie lokalnym, krajowym, zagranicznym,
- kreowanie pożądanego wizerunku firmy nowoczesnej i dynamicznej, działającej w oparciu o innowacyjne rozwiązania i technologie, która promuje rozwój oraz inicjatywy twórcze,
- budowanie pozytywnych relacji z otoczeniem poprzez wspieranie wartościowych inicjatyw i przedsięwzięć z dziedziny kultury, sztuki i sportu.

W 2015 roku zgodnie z przyjętą polityką, zakładającą przeznaczenie 0,5% zysku netto Apator SA na działalność sponsoringową, spółka zrealizowała następujące działania:

- prowadzenie programu stypendialnego Pasjopolis - autorskiego programu Apator SA, którego celem jest wsparcie finansowe młodych pasjonatów w dziedzinach nauk ścisłych i humanistycznych,
- patronat nad olimpiadami przedmiotowymi (Euroelektra),
- wsparcie wydarzeń naukowych (Toruński Festiwal Nauki i Sztuki, Festiwal Naukowy Explory),
- patronat nad jubileuszem 70-lecia toruńskiej uczelni UMK,
- sponsoring sportu (Akademia Stermierki).

Ponadto, Apator SA prowadził działalność charytatywną, której celem było przede wszystkim wsparcie instytucji i organizacji prospołecznych działających na rzecz osób wykluczonych oraz realizujących określone misje społeczne. Wśród stałych beneficjentów są instytucje, których działalność prowadzona jest w bezpośrednim sąsiedztwie spółki, tym m.in.: Fundacja Piękniejszego Świata Skłudzewo, Fundacja Pomoc Rodzinie i Ziemi, Hospicjum Dziecięce Nadzieja, Stowarzyszenie Hospicjum Światło, Caritas Diecezji Toruńskiej, Fundacja Ducha oraz Stowarzyszenie Opieki Nad Dziećmi Opuszczonymi Oratorium im. Bł. Ks. Br. Markiewicza.

Nazwa jednostki:	Apator SA			Strona 54
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2015 – 31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)	
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)			

Podpisy

22 kwietnia 2016 r.

Andrzej Szostak

Prezes Zarządu, Dyrektor Generalny

22 kwietnia 2016 r.

Piotr Nowak

Członek Zarządu, Dyrektor ds. Finansowych

22 kwietnia 2016 r.

Piotr Dobrowolski

Członek Zarządu, Dyrektor Zarządzający Biznesem Automatyzacji Pracy Sieci

Nazwa jednostki:	Apator SA			Strona 55
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2015 – 31.12.2015	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)	
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)			